

Statusrapport for standard- arbeidet i Statistisk sentralbyrå per 31.12. 2008

Forord

Denne publikasjonen redegjør for arbeidet med statistiske standarder i Statistisk sentralbyrå og viktige internasjonale fora i 2008 (status pr. 31.12.2008). I tillegg omtales planene for arbeidet med standardene i 2009.

Publikasjonen er laget av Anne Gro Hustoft og Berit Vannebo. Ansvarlig forskningssjef er Jan Bjørnstad, Seksjon for statistiske metoder og standarder.

Statistisk sentralbyrå,
28. januar 2009

Rune Gløersen

Innhold

1. Bakgrunn for og formål med rapporten.....	4
1.1. Retningslinjer for standardarbeidet.....	4
1.2. Standardutvalget.....	5
1.2.1. Vedtak i Standardutvalget 2008.....	5
1.3. Standarder - hvorfor, hva og hvordan.....	6
1.4. Stabas.....	7
1.5. Standardarbeid i 2009.....	7
2. Status 2008.....	7
2.1. Stabsavdelingen (A100).....	7
2.1.1. Seksjon for statistiske metoder og standarder (S120).....	7
2.2. Avdeling for økonomi, energi og miljø (A200).....	8
2.2.1. Seksjon for energistatistikk (S215).....	8
2.2.2. Seksjon for miljøstatistikk (S220).....	8
2.2.3. Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk (S225).....	9
2.2.4. Seksjon for prisstatistikk (S240).....	9
2.2.5. Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk (S260).....	9
2.2.6. Seksjon for utenrikshandel (S270).....	10
2.3. Avdeling for personstatistikk (A300).....	10
2.3.1. Seksjon for befolkningsstatistikk (S320).....	10
2.3.2. Seksjon for helsestatistikk (S330).....	11
2.3.3. Seksjon for levekårsstatistikk (S350).....	11
2.3.4. Seksjon for utdanningsstatistikk (S360).....	12
2.4. Avdeling for næringsstatistikk (A400).....	12
2.4.1. Seksjon for bedriftsregister (S410).....	12
2.4.2. Seksjon for primærnæringsstatistikk (S430).....	13
2.4.3. Seksjon for samferdsels- og reiselivsstatistikk (S440).....	13
2.4.4. Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk (S460).....	13
2.4.5. Seksjon for industristatistikk (S470).....	14
2.5. Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk (A900).....	14
2.5.1. Seksjon for nasjonalregnskap (S930).....	14
2.5.2. Seksjon for finansmarkedsstatistikk (S940).....	14
2.5.3. Seksjon for offentlige finanser (S950).....	15
2.5.4. Seksjon for finansielle foretak (S960).....	15
2.5.5. Seksjon for regnskapsstatistikk (S970).....	16
2.6. Forskningsavdelingen (A500).....	16
2.6.1. Seksjon for demografi og levekårsforskning (S590).....	16
3. Planer for 2009.....	16
3.1. Avdeling for økonomi, energi og miljøstatistikk (A2000).....	16
3.1.1. Seksjon for energistatistikk (S215).....	16
3.1.2. Seksjon for miljøstatistikk (S220).....	16
3.1.3. Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk (S225).....	17
3.1.4. Seksjon for prisstatistikk (S240).....	17
3.1.5. Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk (S260).....	17
3.1.6. Seksjon for utenrikshandel (S270).....	18
3.2. Avdeling for personstatistikk (A3000).....	18
3.2.1. Seksjon for befolkningsstatistikk (S320).....	18
3.2.2. Seksjon for helsestatistikk (S330).....	19
3.2.3. Seksjon for levekårsstatistikk (S350).....	19
3.2.4. Seksjon for utdanningsstatistikk (S360).....	20

3.3	Avdeling for næringsstatistikk (A4000)	20
3.3.1.	Seksjon for primærnæringsstatistikk (S430)	20
3.3.2.	Seksjon for industristatistikk (S470)	21
3.3.3.	Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk (S460)	21
3.3.4.	Seksjon for industristatistikk (S470)	21
3.4	Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk (A9000)	22
3.4.1.	Seksjon for nasjonalregnskap (S930)	22
3.4.2.	Seksjon for finansmarkedsstatistikk (S940)	22
3.4.3.	Seksjon for offentlige finanser (S950)	22
3.4.4.	Seksjon for finansielle foretak (S960)	22
3.4.5.	Seksjon for regnskapsstatistikk (S970)	23
3.5	Forskningsavdelingen (A5000)	23
3.5.1.	Seksjon for demografi og levekårsforskning (S590)	23
3.6	Avdeling for IT og Metode (A7000)	23
3.6.1.	Seksjon for statistiske metoder og standarder (S7120)	23
3.7	Avdeling for datafangst (A8000)	24
3.7.1.	Seksjon for bedriftsregister (S8410)	24
Vedlegg A		25
	Retningslinjer for og organisering av arbeidet med statistiske standarder og systemer i SSB.	25
	En kortversjon av retningslinjene for arbeidet med standarder	29
	Standardutvalgets mandat	30
Vedlegg B		31
	Oversikt over standarder på Intranett - pr. 31.12.2008	31
Vedlegg C		34
	Referat fra møter i Standardutvalget	34

1. Bakgrunn for og formål med rapporten

Formålet med denne rapporten er å oppsummere status for standardarbeidet i 2008 og framlegge planene for 2009. I innledningskapittelet vil det i tillegg gis en kort beskrivelse av standardutvalgets retningslinjer, arbeid og vedtak.

1.1. Retningslinjer for standardarbeidet

I «Retningslinjer for og organisering av arbeidet med statistiske standarder og systemer i Statistisk sentralbyrå revidert av adm. direktør pr. 25. januar 2002» heter det bl.a. om statistiske standarder og systemer som dekkes av disse retningslinjene:

«Statistiske standarder definerer og beskriver enheter, grupper av enheter og variabler¹. Standarder er viktige komponenter i statistiske systemer, ikke minst i form av klassifikasjoner av ulike slag. Systemer, som statistikk- og regnskapssystemer, kan oppfattes som mer vidtgående samordningstiltak enn standarder.

Statistiske standarder og systemer i disse retningslinjer omfatter:

- Statistikk- og regnskapssystemer
- Statistiske klassifikasjoner og grupperinger
- Definisjon av statistiske enheter og populasjoner
- Definisjon av variabler

Det finnes ulike typer statistiske standarder, fra tunge og ressurskrevende klassifikasjonsstandarder som næringsgruppering og yrkesklassifisering, til enklere typer som f.eks. aldersklassifisering. Dette skillet er ikke klart, og i opplistingen ovenfor er det derfor ikke skilt mellom viktige (eller tunge og ressurskrevende) standarder og andre statistiske grupperinger.»

Videre heter det i formålet med standarder i statistikkproduksjonen: « All statistikkproduksjonen er rettet mot å identifisere og beskrive grupper som er mest mulig homogene i forhold til et sett av kriterier. Formålet med standardisering er å kunne stille sammen statistikk fra ulike sektorer og ulike kilder, og å kunne sammenlikne statistikk over tid og mellom regioner. Standardarbeidet består i å definere enheter, grupper av enheter og variabler og å sikre at den samme definisjon og gruppering brukes i ulike statistikker.»

Om ansvarsforhold heter det videre i retningslinjene: « Statistiske standarder som brukes i SSB skal være godkjent av Administrerende direktør. Fagdirektørene har det overordnede ansvar for at offisiell statistikk bygger på godkjente standarder. Avvik i bruk av vedtatte standarder i offisiell statistikk skal godkjennes av Administrerende direktør.

Ansvaret for en enkelt standard legges til den seksjon/avdeling som på grunnlag av erfaring fra et statistikkområde har størst kompetanse på det området standarden dekker.»

Når det gjelder ansvaret tillagt Seksjon for statistiske metoder og standarder, heter det: « S120 har ansvaret for det sentrale standardarbeidet, skal ta initiativ og ha en pådriverrolle i arbeidet. Ansvaret omfatter bl.a. generelle standardspørsmål, samordning av arbeidet i SSB, samordning av det internasjonale arbeidet i SSB og SSBs fellesopplegg for dokumentasjon, fellestrekk i standardpublikasjoner og EDB-rutiner for bruk av standarder.»

¹ I retningslinjene fra 2002 er termen "kjennemerke" brukt. Dette er nå erstattet med "variabel", da SSB gikk over til å bruke denne termen i forbindelse med arbeidet rundt metadatastrategien i 2005.

Retningslinjene understreker at det sentrale standardarbeidet må baseres på et samarbeid med SSBs avdelinger og seksjoner. For å ivareta dette samarbeidet og støtte S120 og seksjonene i standardarbeidet, er det opprettet et Standardutvalg med representanter fra avdelingene.

S120 skal samarbeide med seksjonene og standardutvalget ved publiseringen av en årlig rapport om standardarbeidet. Om årsrapporten heter det i retningslinjene: «- Det skal utarbeides en årsrapport om standardarbeidet. S120 samarbeider med seksjoner og standardutvalget om å utarbeide årsrapporten. Rapporten skal bl.a. inneholde oversikt over standardarbeidet i SSB og viktige internasjonale organisasjoner. Det redegjøres for planlagt arbeid på kort og lang sikt. I årsrapporten behandles standardbruken i SSBs publikasjoner.»

1.2. Standardutvalget

Standardutvalget besto pr. desember 2008 av følgende medlemmer:

- Jan F. Bjørnstad, Seksjon for statistiske metoder og standarder (120) - leder
- Tone Smith, Seksjon for miljøstatistikk (220)
- Morten Qvenild Andersen, Seksjon for finansmarkedsstatistikk (940)
- Kåre Vassenden, Seksjon for befolkningsstatistikk (320)
- Bjørn Theodor Halle, Seksjon for helsestatistikk (330)
- Ida Skogvoll, Seksjon for bedriftsregister (410)
- Mats Ivar Kirkeberg, Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk (420)
- Nils Martin Stølen, Seksjon for offentlig økonomi (550)
- Jan Bruusgaard, Seksjon for informasjon og dokumentasjon (710)
- Jenny Linnerud, Seksjon for IT-utvikling (830)
- Thomas Hoel, Seksjon for IT-utvikling (830) - representerer Statistikkbanken

sekretariat (120):

- Anne Gro Hustoft
- Berit Vannebo

Standardutvalget har i 2008 hatt 2 møter og blant annet behandlet følgende saker:

- Standard for innvandrerguppering
- Standard for landgrupperinger
- Standard for næringsgruppering (SN2007)
- Gruppering av næringer i offisiell statistikk - standardaggregeringer

1.2.1. Vedtak i Standardutvalget 2008

8. mai:

Standard for innvandrerguppering

Det utarbeides nye forslag til betegnelser med bakgrunn i de merknader som kom frem i møtet, før det sendes Standardutvalget for ny behandling/uttalelse.

Standard for landgrupperinger

Seksjon 320 vurderer andre betegnelser enn EUCAN og ikke-EUCAN som erstatning for vestlig og ikke-vestlig. Det bør presiseres tydeligere at standarden ikke er en ren geografisk inndeling. Det innkalles til nytt møte i Standardutvalget så snart nytt utkast foreligger.

På grunn av en saksbehandlingsfeil ble saken sendt DM uten ny behandling/uttalelse i Standardutvalget. DM vedtok forslaget. (DM 18. august sak 2008/99 "Standard for innvander- og landgruppering - revisjon – møtereferat").

16. oktober:

Gruppering av næringer i offisiell statistikk – standarddaggregeringer

Standardutvalget ga sin tilslutning til forslaget om at det innføres 7 standardiserte primærløsninger for aggregerte næringsgrupperinger.

Dokumentasjon knyttet til næringsgrupperingene rettes opp i tråd med de merknader som kom frem i møtet. Endelig forslag sendes DM for endelig godkjenning.

Bruk av alternative løsninger, bør begrenses. For å redusere ulik bruk av kode og tekst, skal forslag til alternative løsninger legges frem i Standardutvalget.

DM sluttet seg til at det skal innføres 7 standardiserte primærløsninger for aggregerte næringsgrupperinger. (DM 8. desember sak 2008/76 "Næringer – standarddaggregeringer").

1.3. Standarder - hvorfor, hva og hvordan

Offisiell statistikk skal kunne sammenliknes mellom geografiske områder, samfunnssektorer og over tid. Samtidig må brukerne vite hva statistikken omfatter og hvordan den skal tolkes. Dette gjør at definisjoner av begreper som statistiske enheter, variabler og klassifikasjoner er sentrale elementer i statistikken. Det statistiske systemet inneholder også regnskapssystemer hvor relasjoner mellom ulike variabler er definert. Alle disse definisjonene og klassifikasjonene inngår i begrepet statistiske standarder. De er ofte internasjonale (muliggjør sammenlikning mellom land) og et resultat av internasjonalt samarbeid i regi av organisasjoner som FN eller Eurostat.

I retningslinjene for standardarbeidet i SSB sies følgende om hva standardbegrepet omfatter:

- Statistikk- og regnskapssystemer
- Statistiske klassifikasjoner og grupperinger
- Definisjon av statistiske enheter og populasjoner
- Definisjon av statistiske variabler

Hovedpunktene vedrørende SSBs arbeid med standarder kan sammenfattes slik:

- Fagseksjonene har hovedansvaret for, og utfører arbeid knyttet til, standarder innenfor eget fagområde. De samarbeider både internt i SSB, med relevante instanser utenfor SSB og med internasjonale organisasjoner.
- Relevante fagseksjoner ivaretar forvaltningen av regnskapssystemer, f.eks. nasjonalregnskapet.
- Flere av standardene som brukes i SSB (f.eks. Standard for yrkesklassifisering (STYRK), Standard for næringsgruppering (SN) og Standard for utdanningsgruppering (NUS) bygger på internasjonale standarder, og norsk versjon er et resultat både av aktiv deltakelse i internasjonale fora og et omfattende nasjonalt arbeid. F.eks. for næringsgrupperingene skiller den gyldige norske versjonen (SN2007) seg fra den internasjonale klassifikasjonen (NACE) ved at det er utarbeidet et eget nasjonalt nivå med en mer detaljert næringsinndeling (5-siffer nivået). Alle nivåer over 5-siffernivået er identiske for SN2007 og NACE.
- Dokumentasjon er et sentralt poeng, både når det gjelder klassifikasjoner og andre metadata.

I statusrapporten for standardarbeidet rapporteres standardarbeid i vid forstand, dvs. alt arbeid som kommer inn under definisjonen i retningslinjene. Når det gjelder Standardutvalgets arbeid med standardene, er det naturlig å avgrense dette noe mer. Det er ikke hensiktsmessig for Standardutvalget å ha en aktiv rolle når det gjelder arbeidet med statistikk- og regnskapssystemer (f.eks. nasjonalregnskapet). Dette er kompliserte systemer som de ansvarlige fagseksjoner vil ta seg av. Dersom det oppstår spørsmål som involverer flere seksjoner, kan imidlertid disse, om ønskelig, tas opp til drøftelse i Standardutvalget.

Statistiske klassifikasjoner og grupperinger er et sentralt område i Standardutvalgets arbeid. Standardutvalget vil her være et forum for drøftelser og koordinering, mens selve standardiseringsarbeidet ledes av den relevante fagseksjon.

Når det gjelder definisjon av statistiske enheter og populasjoner og definisjon av variabler, vil Standardutvalget også ha en rolle. Hovedansvaret innenfor disse aktivitetene ligger hos fagseksjonene, men Standardutvalget kan ta opp saker som dreier seg om ulik bruk av definisjoner og variabler og bidra til harmonisering av disse.

1.4. Stabas

Standarddatabasen (Stabas) er et viktig verktøy for å sikre at alle seksjoner bruker de samme godkjente standard klassifikasjoner. Databasen tilbyr gjeldende (og tidligere, dersom de finnes) versjoner av de ulike klassifikasjonene, både til bruk i statistikkproduksjonen og til videreformidling.

Følgende nye standard klassifikasjoner er lagt inn i Stabas i 2008 (i tillegg er flere blitt oppdatert med nye versjoner, bl.a. Standard for næringsgruppering):

Standard for seksjonsinndeling
Standard for klassifisering av aktivitet på skadested
Standard for klassifisering av selvmordsted
Standard for klassifisering av skadested
Standard for klassifisering av fødselsvekt

Totalt er nå 83 ulike standard klassifikasjoner, samt ulike varianter og versjoner av disse, dokumentert i Stabas.

1.5. Standardarbeid i 2009

Det er ikke planlagt igangsetting av nye, større standardprosjekter i 2009. Flere standardprosjekter som allerede pågår, vil fortsette, for eksempel arbeidet med å implementere SN 2007 og legge inn standard klassifikasjoner i Stabas.

2. Status 2008

2.1. Stabsavdelingen (A100)

2.1.1. Seksjon for statistiske metoder og standarder (S120)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen har laget en statusrapport knyttet til standardarbeidet i 2008.
- Seksjonen er sekretariat for Standardutvalget.
- Seksjonen har ansvaret for å koordinere arbeidet med innlegging av standard klassifikasjoner i Stabas.
- Seksjonen leder koordineringen av arbeidet med metadatasystemene Vardok og Stabas.
- Seksjonen har ledet prosjektet: "Felles inngang til SSBs mastersystemer for metadata" (Metadaportalen). En første versjon av metadaportalen ble publisert på Intra- og Internett i vår.
- Seksjonen er ansvarlig for Metadataforum som har hatt ett møte i 2008.
- Seksjonen ledet prosjektet "Metadata i produksjonsprosessen" (FOSS-prosjekt) som nå er ferdigstilt.
- Seksjonen ledet FOSS-prosjektet som laget kravspesifikasjonen for et nytt klassifikasjonssystem.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen hadde ansvaret for et ESTP- kurs i metadata i oktober, og bidro på tilsvarende ESTP- kurs i Voorburg i mai.

2.2 Avdeling for økonomi, energi og miljø (A200)

2.2.1. Seksjon for energistatistikk (S215)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen har i 2008 kommet godt i gang med dokumentasjon i Vardok. Noe av arbeidet vil måtte fortsette inn i 2009.
- Seksjonen har gjennomført forarbeid knyttet til overgangen til SN 2007 i energistatistikkene. Dette gjelder særlig kundegruppeinndelingen i årlig elektrisitetsstatistikk som er knyttet til SN.
- Seksjonen har i 2008 ledet et internt utredningsarbeid om tiltak for bedret konsistens mellom energi- og nasjonalregnskap.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen leder arbeidet i sekretariatet for Oslo- gruppa for energistatistikk. Hovedoppgaven er å bidra til å revidere FN-manualen for energistatistikk, og hovedfokus i 2008 har vært rettet mot oppsettet av en arbeidsplan og fordeling av oppgaver. Arbeidet omfatter også en klassifikasjon for energivarer. Planen er at utkast til manual skal legges fram for FNs Statistical Commission i mars 2010. I tillegg til manualen skal det lages en håndbok.
- Seksjonen deltar i arbeidsgrupper i Eurostat for standardisering og samordning av energistatistikk, blant annet når det gjelder definisjoner knyttet til fornybar energi. Dette arbeidet er knyttet til ”Fornybarhetsdirektivet” og er planlagt å vare ut 2009.

2.2.2. Seksjon for miljøstatistikk (S220)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen har arbeidet videre med standard klassifikasjoner for miljøområdet. Klassifikasjoner for avløp er fremmet for STABAS-innlegging, seksjonen er i slutfasen vedrørende klassifikasjoner for utslipp til luft og for avfall og arbeider også for å etablere en nasjonal klassifikasjonsstandard for arealtilstand.
- Seksjonen har dokumentert alle publiseringsvariabler i Vardok i løpet av 2008.
- Seksjonen har arbeidet med å dokumentere sine datafiler i Datadok.
- Seksjonen har arbeidet med en klassifisering av vannressurser og vannforsyning.

b) Internasjonalt:

- Arbeidet med standardisering av beregningsmetoder for utslipp til luft har fortsatt i tett samarbeid med internasjonale organer som UN-ECE (United Nations - Economic Commission for Europe), EEA (European Environment Agency), UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) og IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change). Dette er løpende arbeid.
- Seksjonen har deltatt i arbeid med standardisering av geo-statistikk og avledede produkter (tettsteder m.m) i forbindelse med Nordic/European Forum for Geostatistics og EU-direktivet INSPIRE. Klassifikasjonsarbeidet ble ikke fokusert ved Forumets siste møte høsten 2008, seksjonen valgte å ikke delta, og status for standardiseringsarbeidet her er noe uklart.
- Seksjonen har, gjennom Londongruppen, deltatt i planleggingen av revisjon av SEEA-håndboka (SEEA = System of Economic and Environmental Accounts). Seksjonen kommenterer utkast fortløpende. Revisjonen skal være ferdig i 2012.

2.2.3. Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk (S225)

a) Nasjonalt:

- Alle publiseringsvariabler er på plass i Vardok, og seksjonen har deltatt i kontaktforum.
- Seksjonen har støttet opp under S320s arbeid med etablering av en populasjonsforvaltning av faktiske bohusholdninger gjennom registerkoplinger. Seksjonen vil bruke denne populasjonen i inntektsstatistikken.
- Seksjonen har deltatt i arbeidet med å sikre et bedre datagrunnlag for boligformuen (markedsverdi).
- Implementeringen av SN2007 har hatt en sentral plass i 2008.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen har deltatt i Eurostats arbeidsgruppe for lønn- og arbeidsmarkedsstatistikk (LAMAS) (2 møter i året).
- Seksjonen har deltatt i EUs Statistikk om inntekt og levekår (EU-SILC) hvor seksjonen årlig utarbeider inntektsmodulen.

2.2.4. Seksjon for prisstatistikk (S240)

a) Nasjonalt:

- For klassifikasjon av leveringssektor (analytisk gruppering i KPI) har det kun vært normalt vedlikehold.
- Alle statistikkbankvariabler er dokumentert i Vardok i løpet av 2008.
- Korttidsstatistikken innenfor industri har laget sitt eget bearbeidingsnivå basert på SN2007 som brukes i beregninger (ikke publisering). Publiseringnivå og tekster i forspalter er samordnet.
- For produsentprisindeksen er det utarbeidet en koblingskatalog for HS-CPA.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for PPP (Kjøpekraftsparitet) og Harmonisert Konsumprisindeks i Eurostat hvor ny versjon av COICOP kan komme til behandling.

2.2.5. Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk (S260)

a) Nasjonalt:

- Kvalitetssikring av yrkeskoding. NAV har overtatt arbeidet med yrkeskoding i Aa-registeret, men S260 er fortsatt med på kontrollarbeidet. Nå er det bare yrkeskoder (ikke stillingskoder) som er tillatt rapportert (bortsett fra i Staten).
- Arbeidet med slutføring av Standard for gruppering etter yrkesstatus ligger som et lavt prioritert prosjekt.
- Dokumenteringen i Vardok fortsetter. Publiseringsvariablene er i all hovedsak ferdig dokumentert i høst. Alle variabler som ligger inne, er nå oversatt til engelsk.
- Seksjonen vil oppdatere og forbedre dokumentasjon av registerbasert sysselsettingsfil og jobbfil på forskningssidene på ssb.no. Arbeidet begynte i høst.
- I høst startet også arbeidet med å se på implementering av den nye standarden for yrkesklassifisering (se under internasjonalt). NAV trekkes inn i arbeidet i 2009.
- Seksjonen forbereder overgangen til SN2007.
- Seksjonen arbeider med et notat om begrepsdefinisjoner knyttet til arbeidskraft- og jobbstrømmer.

b) Internasjonalt:

- En ny (revidert) versjon av Standard for yrkesklassifisering er nå vedtatt i ILO. Seksjonen vil gi innspill til Eurostats arbeid med implementering av denne. Det vil sannsynligvis leveres tall til Eurostat etter den nye klassifikasjonen i 2011.
- Seksjonen deltok på et ekspertmøte i april om en ny internasjonal (ILO) definisjon av arbeidstid og på den 18. Arbeidsstatistikerkonferansen i november/desember hvor resolusjonen ble vedtatt.
- Seksjonen vil bidra i SSBs arbeid med utvikling av en sosioøkonomisk standard når dette blir aktuelt. Framdriften vil bli koordinert i forhold til arbeid i EU.

2.2.6. Seksjon for utenrikshandel (S270)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen samarbeider med TAD (Toll- og avgiftsdirektoratet) vedrørende endringer i vareinndelinger nasjonalt (årlig) og internasjonalt.
- Seksjonen har kontakt med TAD og Utenriksdepartementet mht. å avgjøre behovet for å ta i bruk nye koder for landområder som den internasjonale standardiseringsorganisasjonen (ISO) utarbeider. Dette er generelt oppfølgingsarbeid.
- Seksjonen deltar i rådgivende utvalg for IKT-statistikk.
- Seksjonen har det faglige og administrative ansvaret for data fra TADs valutaregister. De nødvendige registerløsningene for utnyttelsen av dataene er på plass og er tatt i bruk. F.o.m. 1. kvartal 2008 har seksjonen etablert løpende, kvartalsvis statistikk basert på register. Videreutviklingen av denne statistikkserien vil fortsette utover 2009.
- Seksjonen vil formidle endringer i EUs Geo-nomenklatur til Stabas.
- Seksjonen har startet å dokumentere variablene i Vardok. De viktigste variabler ble dokumentert i løpet av høsten 2008.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar fortsatt på tre møter årlig i Eurostat's komité for utenrikshandel med varer.
- Når det gjelder deltakelse i Eurostats arbeidsgrupper på området utenrikshandel med varer, har S270 anledning til å delta som korrespondent (mottar referater, kan gi skriftlige kommentarer) innenfor prioriterte områder.
- Seksjonen har deltatt i Eurostats Task Force "International Sourcing" som gjelder utviklingen av statistikk for å belyse strukturen i globaliseringen av produksjon og handel med varer og tjenester. Seksjonen fikk prosjektmidler fra Eurostat for å gjøre en undersøkelse i 2007/2008 knyttet til hvordan norske selskaper forholder seg til "outsourcing". Resultatene ble publisert våren 2008.
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for utenrikshandel i OECD.
- Seksjonen representerer Norge i en styringsgruppe i et OECD-prosjekt som arbeider for å etablere koblinger av utenrikshandel mot BoF og næringsstatistikken for bl.a. å lage næringsmessige analyser av utenrikshandelen, og for å få oversikt over hvem som er importører og eksportører. Dette vil bli standard statistikker også for Eurostat.
- Seksjonen er OECDs kontakt i SSB for oppfølging og videreutvikling av indikatorer og analyser som belyser virkningene av globalisering, og som berører statistikkområdene for seksjoner i avdelingene 200, 400 og 900. En av sakene i møtet 2008 dreide seg om saker relatert til prosjektet International sourcing.
- Seksjonen representerer Norge i FNs ekspertgruppe for internasjonal varehandelsstatistikk, som arbeider med å revidere FNs manual fra 1998. Den reviderte manualen er planlagt ferdig i 2010.

2.3 Avdeling for personstatistikk (A300)

2.3.1. Seksjon for befolkningsstatistikk (S320)

a) Nasjonalt:

- Revisjonen av Standard for innvandrerguppering, Standard for landgruppering og Standard for sentralitet er fullført og godkjent. Standard for sentralitet er lagt inn i Stabas, de andre skal også legges inn.
- I løpet av 2008 er de fleste publiseringsvariabler dokumentert i Vardok. For alle befolkningsstatistikkvariabler i Statistikkbanken er det opprettet lenker til Vardok eller Stabas. Seksjonen har også lagt planer for oversettelse til engelsk.
- Arbeidet med Standard for sentralitet (beregning av kommunenes sentralitet) er slutført. Arbeidet med å utarbeide en dokumentasjon er påbegynt og er planlagt slutført i løpet av 1. kvartal 2009
- Arbeidet med å oppdatere tettsteder, og saksbehandling ellers på regionale inndelinger, fortsetter som før. Oppdaterte regionale standard klassifikasjoner blir oversendt de ansvarlige for innlasting i Stabas.

2.3.2. Seksjon for helsestatistikk (S330)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen deltar i kontaktforumet for Vardok og har dokumentert definisjoner av alle aktuelle publiseringsvariabler i Vardok. Definisjonene er oversatt til engelsk, og seksjonen har gått igjennom kommentarer fra en ekstern språkvask. Seksjonen har linket definisjonene til Statistikkbanken. Det arbeides videre med å dokumentere klassifikasjoner i Stabas.
- Seksjonen arbeider med å harmonisere regnskapsføring i de regionale helseforetakene og Helseforetakene (RHF/HF). Seksjonen har vært representert i en arbeidsgruppe nedsatt av SHDir (nå HDir) på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet. Arbeidsgruppen har ferdigstilt en ny funksjonskontoplan som ble godkjent av arbeidsgruppe for spesialisthelsetjenesten i juni 2008.
- Seksjonen har et fortløpende nært samarbeid med SINTEF Helse, som er ansvarlige for SAMDATA publikasjonene, med sikte på felles tall for samme begrep innen regnskapsdataene for spesialisthelsetjenesten.
- Seksjonen har deltatt i HDir's prosjekt om helhetlig informasjonsforvaltning i spesialisthelsetjenesten, men prosjektet er foreløpig lagt på is av direktoratet.
- En representant fra seksjonen deltar i Standardutvalget.

b) Internasjonalt:

- Arbeidet med harmonisering av helserelatert statistikk i regi av Eurostat/WHO/OECD pågår gjennom Partnership for Health.
- SSB bidrar til Intersecretariat Working Group for Health Statistics (ISWG-HS)'s initiativ for å lage et internasjonalt rammeverk for helsestatistikk. Arbeidet startet høsten 2008.

2.3.3. Seksjon for levekårsstatistikk (S350)

a) Nasjonalt:

- Det gjensto noe arbeid med dokumentasjon i Vardok ved inngangen til 2008(variabler knyttet til Barnevern/Familievern og Kriminalstatistikken). Dette er ikke ferdigstilt, og må gjøres i 2009.
- Arbeidet med samordnet forbruksstatistikk, som er et tverrfaglig forum for erfaringsutveksling i de prosjektene som gjennomføres sammen med seksjonene 210, 240 og 510, er tonet ned. I stedet prioriteres en arbeidsgruppe som er opprettet for å evaluere brukerbehov i forhold til forbruksundersøkelsen.
- Seksjonen deltar i en arbeidsgruppe (RESP) som på nasjonalt plan arbeider med nye koder og grupperinger innenfor "Lovbruddsgrupper". Dette er løpende arbeid. Arbeidet er utfordrende fordi det skal innføres en ny straffelov i 2010. Arbeidet vil fortsette i 2009.
- Seksjonen følger opp endringer i regionale standarder som er knyttet til rettssystemet (politidistrikter osv.), med ansvarlig seksjon (S320).
- Mot slutten av 2006 startet en tverrfaglig arbeidsgruppe (S 330, S350, S430) som på nasjonalt plan arbeider med etablering av en statistikk knyttet til matsikkerhet. Arbeidet ledes av S430, og S350 er med via forbruksundersøkelsen. Dette arbeidet er knyttet opp mot arbeid i Eurostat.
- Seksjonen har sammen med seksjon 320 deltatt i arbeidet med å revidere klassifikasjonen for innvandringskategori og landbakgrunn. Denne er nå godkjent av DM.
- Det pågår et definisjonsarbeid på variabel- og klassifikasjonsnivå i forbindelse med statistikken for kriminalitet og rettsvesen innenfor Statres.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar på møter og i arbeidsgrupper i Eurostat vedrørende tidsbruks- og Forbruksundersøkelsene og EU-SILC (Survey and Income and Living Conditions). Her foregår f.eks. harmoniseringsarbeid knyttet til etableringen av en felles europeisk database for tidsbruksundersøkelser. Dette er en løpende aktivitet.
- Seksjonen deltar i en arbeidsgruppe i Eurostat knyttet til harmonisering av kriminalstatistikken. Dette er en løpende aktivitet.
- Seksjonen følger opp arbeidet som gjøres i Working Group i Eurostat med etablering og harmonisering av statistikk innenfor matsikkerhet. Dette er en løpende aktivitet.

- Seksjonen har standardisert egen dokumentasjon i forhold til FN-rapportering av kriminal- og rettsstatistikk.
- Seksjonen deltar i arbeidet med å utarbeide en ny europeisk husholdningsundersøkelse (temaroterende). S350 har gjennomført en pilot, men det er fortsatt mange uklårheter vedrørende undersøkelsen.

2.3.4. Seksjon for utdanningsstatistikk (S360)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen er med i en kodegruppe sammen med fylkeskommunene og Utdanningsdirektoratet. Kodingen av videregående trinn 3 ble ferdig i 2008.
- To årlige oppdateringer av Standard for utdanningsgruppering er gjort tilgjengelige i Stabas. Standarden legges ut på bokmål, nynorsk og engelsk.
- Seksjonen avsluttet i 2006 en revisjon av hvilke utdanninger som klassifiseres på de ulike utdanningsnivåene (til bruk i BU-Befolkningens utdanningsnivå). Arbeidet med å implementere de nye definisjonene i AKU pågikk i 2007, og denne implementeringen ble gjennomført i 2008.
- Seksjonen har i løpet av 2008 dokumentert alle relevante variabler i Vardok.

b) Internasjonalt:

- UNESCO (som formelt "eier" ISCED) varslet i november 2007 at prosessene mot en revisjon av ISCED vil starte i 2008. ISCED-standarder er den eneste internasjonale standarden innenfor utdanningsfeltet, så prosessen vil også komme høyt på dagsorden innenfor statistikk-samarbeidet i OECD og Eurostat. Målet er å være ferdig i 2011. En forsøker å få til et nordisk samarbeid innenfor arbeidet med ISCED.

2.4. Avdeling for næringsstatistikk (A400)

2.4.1. Seksjon for bedriftsregister (S410)

a) Nasjonalt:

- Standard for næringsgruppering, SN 2007 er publisert i NOS-serien.
- Enhetene i BoF/ER er omkodet etter ny næringsstandard. I 2008 har hovedvekten av arbeidet vært lagt på dobbeltkoding samt kvalitetssikring av de nye kodene. Dette arbeidet vil pågå også i 2009. Det er laget et evalueringsnotat knyttet til skjemaetsendingen, og hele omkodingsarbeidet er dokumentert i serien Interne notater.
- Det er laget en rapport om innføringen av ny næringsstandard i statistikkene. Rapporten ga viktige føringer for arbeidet i 2008, og gir tilsvarende for 2009. Implementeringsplanen inngår i rapporten. Det arbeides med å lage overgangsmatriser.
- Standard for organisasjonsform har lenge stått på planen. En venter på tilbakemelding fra Brønnøysundregistrene med mer detaljert informasjon om de ulike organisasjonsformene. I påvente av dette vil seksjonen gjøre oversikten over organisasjonsformene tilgjengelig tidlig i 2009.
- Variablene i BoF og GAB er dokumentert i Vardok.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe for statistiske enheter, inkludert konsern.
- Seksjonen deltar i NACE-komiteen.
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppe for bedriftsregistre.
- Seksjonen har ansvaret for et ESTP-kurs om bedriftsregister.
- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe for foretaksdemografi (spesielt rettet mot entreprenørskap).

2.4.2. Seksjon for primærnæringsstatistikk (S430)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen har startet arbeidet med å kvalitetssikre den registerbaserte omkodningen av primærnæringsenheter til ny SN2007.
- Standard for klassifisering etter driftsform i jordbruket vedlikeholdes ved oppdatering av økonomiske størrelsesmål for jordbruksbedriftene. NILF (Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning) foretar beregninger som implementeres i seksjonens systemer: Standard dekningsbidrag er oppdatert og benyttet som grunnlag for leveranse av strukturdata til Eurostat. På sikt skal standard omsetning erstatte standard dekningsbidrag som størrelsesmål. Nødvendig datagrunnlag fra NILF ble ikke mottatt innen årets utløp.
- Det var planlagt å etablere en arbeidsgruppe med representasjon fra SSB (S430 og S410) og Fiskeridirektoratet for bl.a. å gjennomgå enhetsproblematikken innen statistikk for oppdrettsnæringen. Av kapasitetsgrunner ble arbeidet utsatt.

b) Internasjonalt

- Seksjonen følger med på EUs arbeid med revisjon av Standard for klassifisering etter driftsform for jordbruket. Den nye standarden skal bl.a. legges til grunn for dataleveranser fra Landbruksstilling 2010.
- Seksjonen har gitt innspill til slutføring av Eurostats arbeid med en egen forordning for definisjon av variabler som skal inngå i strukturundersøkelser fra og med Landbruksstilling 2010.

2.4.3. Seksjon for samferdsels- og reiselivsstatistikk (S440)

a) Nasjonalt:

- Hovedtyngden av arbeidet med innføring av SN2007 ble ferdigstilt.
- Seksjonen har deltatt i arbeidsgruppen som har planlagt implementeringen av SN2007
- Seksjonen har gjennomgått de nye publiseringsgrupperingene med utgangspunkt i SN2007, og kommet til at det ikke er behov for egne grupperinger i tillegg unntatt for IKT bruk i næringslivet. Her vil det bli lagt fram et forslag for Standardutvalget i 2009.
- NST 2007(internasjonal varestandard for transport) ble godkjent av FN. Den vil bli lagt inn i Stabas tidlig i 2009.
- Den nye varestandarden (NST 2007) ble implementert i veitransportstatistikken fra og med statistikkåret 2008. For sjøfartsstatistikken er rapportering på vareslag inntil videre frivillig, men seksjonen arbeider med å legge til rette for rapportering i henhold til den nye standarden i havnestatistikken gjennom det elektroniske fagsystemet PortWin.
- Seksjonen utførte et større arbeid med å legge inn og kvalitetssikre variabler i Vardok, samt oversetting.
- Ny standard for førerkortklasser og standarden for skipstyper er blitt lagt inn i Stabas.

2.4.4. Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk (S460)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen la inn de siste variabeldefinisjonene i Vardok i løpet av 2008.
- Seksjonen har gjort forberedende arbeid i forbindelse med overgangen til ny næringsstandard i statistikkene. Viktige momenter er tilbakeberegning av tidsserier etter ny standard, utvalgstrekkning, sammenheng med annen statistikk, tilpasning av produksjonsrutinene og hvordan statistikkene skal publiseres etter ny standard (detaljeringsgrad etter næring, antall DS-artikler).
- Seksjonen har ledet arbeidsgruppen som har sett på omleggingen til ny SN. Fra arbeidsgruppa er det laget en rapport om innføringen av ny næringsstandard i statistikkene. Rapporten gir viktige føringer for arbeidet i 2009 og 2010.

2.4.5. Seksjon for industristatistikk (S470)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen forbereder overgangen til SN 2007 i sine statistikker. For korttidsstatistikkene er det meste av dette klart nå ved årsskiftet, og seksjonen vil kunne publisere data etter ny SN som planlagt, samt rapportere data til Eurostat etter ny NACE. Det er også lagt opp til koding på mikronivå med både ny og gammel NACE framover, slik at Nasjonalregnskapet skal kunne få de data de trenger til det kvartalsvise nasjonalregnskapet.
- Dokumentasjonsarbeid i Vardok for industri- og FoU- statistikk vil i hovedsak være gjennomført ved slutten av 2008.
- Seksjonen har etablert et nasjonalt nivå i PRODCOM innenfor industri.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for PRODCOM (to faste møter årlig).
- Seksjonen deltar i det internasjonale manual- og metodearbeidet på området FoU- og innovasjonsstatistikk.
- Kvalitetsrapport for strukturstatistikken for industrien for 2006 er oversendt Eurostat i desember 2008.
- Seksjonen deltar i Eurostats styringsgruppe for strukturstatistikk (drøfter bl.a. endringer i metoder og variabler). Dette er en løpende aktivitet med halvårsmøter.

2.5 Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk (A900)

2.5.1. Seksjon for nasjonalregnskap (S930)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen har deltatt i arbeidet med Vardok.
- Seksjonen har arbeidet med å innføre ny nærings- og produktklassifisering (NR-SN/NR-CPA) i nasjonalregnskapet. Forslag til publiseringsstandard basert NACE 2007 er godkjent i standardutvalget og DM. Arbeidet med NR-CPA vil gå inn 2009. Det skal også lages korrespondanser mellom NR-CPA og HS.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen har kommentert forslag vedrørende endringer i CPA (Eurostats produktnomenklatur) når det har vært relevant.

2.5.2. Seksjon for finansmarkedsstatistikk (S940)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen koordinerer seg med S960 og andre relevante seksjoner vedrørende felles variabler i Vardok, og arbeidet med å legge inn definisjoner i Vardok er godt i gang. I forbindelse med reorganisering på A900 ble enkelte statistikker omfordelt mellom seksjonene 940 og 960, og Vardokarbeidet følges nå opp i henhold til det. Finansregnskapsvariablene er dokumentert, men det gjenstår fortsatt en del på verdipapirvariablene og også noe på "utenlandsstatistikkene".
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for implementering av ny næringsstandard i SSBs statistikker, med vekt på å kvalitetssikre overgangen og sammenhengene mellom SN2002 og SN2007 for de finansielle næringene. Det meste av dette arbeidet er nå gjort.
- Seksjonen har arbeidet med prosjektet "Finansielt og ikke-finansielt sektorregnskap i felles tabeller - på veien mot integrert institusjonelt nasjonalregnskap". Seksjonene 930, 940, 950 og 960 deltar i dette prosjektet. Der har blant annet begrepet "nettofinansinvesteringer" blitt diskutert. Arbeidet med integrert institusjonelt nasjonalregnskap fortsetter i 2009.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe for FATS (Foreign Affiliates Statistics), samt i arbeidsgruppen for finansregnskaper. I arbeidsgruppen for FATS er utformingen av den første manualen for FATS-statistikk, som nå er ferdig, blitt drøftet. Seksjonen har gitt Eurostat innspill bl.a. ut fra erfaringer fra to pilotundersøkelser som seksjonen har levert data for i 2008.
- Seksjonen deltar i OECDs arbeidsgruppe for finansstatistikk og i arbeidsgruppen for internasjonal investeringsstatistikk. I arbeidsgruppene har en drøftet revisjonen av de internasjonale statistikkstandardene, som bl.a. nasjonalregnskapsstandardene SNA93 og ESA95, samt standarden for utenriksregnskap (Balance of Payments Manual) og standarden for direkte investeringer (Benchmark Definition of Foreign Direct Investment). Revisjonsarbeidet for SNA, BPM og BDFDI er i hovedsak ferdig. ESA95 revideres på basis av ny SNA, og arbeidet er nå inne i en fase hvor det gis tilbakemeldinger på tekstutkast med tanke på endringer i utforming, og ikke substans.

2.5.3. Seksjon for offentlige finanser (S950)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen deltar i Vardok arbeidet. Seksjonen har dokumentert deler av Balansen i 2008, det gjenstår fortsatt noen variable, men de viktigste variablene er lagt inn.
- Variabler for kirkestatistikken er lagt inn i Vardok.
- Seksjonen deltar, i samarbeid med bl.a. S970, i arbeidsgruppen som vurderer de konsekvenser endringer i regnskapslovgivning og tilpasning til internasjonale regnskapsstandarder (IFRS/IAS), har for SSBs regnskapsstatistikker og for nasjonalregnskapet.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i fire arbeidsgrupper i Eurostat: Financial Accounts Working Group (FAWG), Short Term Public Finance Statistics (STPFS), Quarterly Financial Accounts for General Government (QFAGG) og Social Protection Working Group (ESSPROS).

2.5.4. Seksjon for finansielle foretak (S960)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen har fortsatt arbeidet med å legge inn variabler i Vardok og samarbeidet med S940 om felles variabler i forbindelse med dette.
- Seksjonen har deltatt i en arbeidsgruppe, ledet av S970, som vurderer de konsekvenser endringen i regnskapslovgivningen og tilpasningen til internasjonale regnskapsstandarder (IFRS/IAS) har for SSBs regnskapsstatistikker og for nasjonalregnskapet. Her diskuteres også variabler som angår flere seksjoner.
- Seksjonen har deltatt, i samarbeid med Kredittilsynet, i arbeidsgrupper som skal tilpasse statistikkrapporteringen til endringene i regnskapslovgivningen og innføringen av IFRS light for banker og finansforetak som ikke inngår i konsern. Variabler knyttet til dette vil sannsynligvis være avklart til sommeren 2009.
- Seksjonen har deltatt i arbeidsgruppen for implementering av ny næringsstandard i SSBs statistikker, og kvalitetssikrer både den maskinelle og den manuelle overgangen fra SN2002 til SN2007 for de finansielle næringene. Seksjonen har forberedt og tilrettelagt, i samarbeid, Kredittilsynet, overgang til ny næringsstandard for finansinstitusjoner. Denne skal gjelde fra og med 1. mai 2009.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen har deltatt i Eurostats arbeidsgrupper for finansiell tjenesteyting, forsikring og pensjonskasser.
- Seksjonen har deltatt i OECDs arbeidsgruppe for finansstatistikk. I arbeidsgruppen drøftes revisjonen av de internasjonale statistikkstandardene, som bl.a. nasjonalregnskapsstandardene SNA93 og ESA95. Revisjonen av SNA93 er inn i avsluttende fase og ESA95 revideres på basis av ny SNA.

2.5.5. Seksjon for regnskapsstatistikk (S970)

a) Nasjonalt:

- Arbeidet med ny regnskapsstandard og kartlegging av hvilke enheter som benytter seg av IFRS/IAS i sine regnskaper, har fortsatt, og arbeidet med næringsoppgaven følges nøye (deltar hvert år i arbeidsgruppe nedsatt av Skattedirektoratet).
- Seksjonen har arbeider videre med å dokumentere variabler i Vardok. De fleste statistikker er ferdig dokumentert i år, men noe (Aksjestatistikken) må forskyves til 2009. Seksjonen har også arbeidet med å lenke variablene til Statistikkbanken.
- Seksjonen er i gang med å dokumentere datafiler i Datadok.
- Seksjonen har arbeidet med å tilpasse sine statistikker til SN2007.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen har deltatt i arbeidsgruppen (task force) innenfor Accounting and statistics, knyttet til IFRS/IAS (International Financial Reporting Standards) i regi av Eurostat og ECB (den europeiske sentralbanken).

2.6 Forskningsavdelingen (A500)

2.6.1. Seksjon for demografi og levekårsforskning (S590)

b) Internasjonalt:

- Seksjonen følger det internasjonale arbeidet med Standard for sosio-økonomisk gruppering.

3. Planer for 2009

3.1 Avdeling for økonomi, energi og miljøstatistikk (A200)

3.1.1. Seksjon for energistatistikk (S215)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen skal innen utgangen av 1. kvartal 2009 avslutte arbeidet med dokumentasjon av publiseringsvariabler i energistatistikken i Vardok.
- Seksjonen skal i 2009 publisere statistikk etter SN 2007, først ute blir statistikken med foreløpige tall for industriens energiforbruk i 2008, med publisering i juni 2009.
- Seksjonen skal, på bakgrunn av utredningen lagt fram i 2008, utarbeide et bearbeidings- og publiseringsopplegg som gir konsistens mellom energi- og nasjonalregnskap.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen skal lede det videre arbeidet i sekretariatet for Oslo- gruppa for energistatistikk.
- Seksjonen vil delta i arbeidsgrupper i Eurostat for standardisering og samordning av energistatistikk, blant annet når det gjelder definisjoner knyttet til fornybar energi.

3.1.2. Seksjon for miljøstatistikk (S220)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen vil ferdigstille klassifikasjonen for utslipp til luft og for avfall, og fortsette arbeidet for å etablere en nasjonal klassifikasjonsstandard for arealtilstand. Arealklassifikasjonene vil bli diskutert med Rådgivende utvalg i februar 2009.
- Seksjonen vil arbeide videre med å dokumentere sine datafiler i Datadok.
- Seksjonen vil arbeide videre med en klassifisering av vannressurser og vannforsyning.

b) Internasjonalt:

- Arbeidet med standardisering av beregningsmetoder for utslipp til luft fortsetter i tett samarbeid med internasjonale organer som UN-ECE (United Nations - Economic Commission for Europe), EEA (European Environment Agency), UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) og IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change). Dette er løpende arbeid.
- Seksjonen deltar, gjennom Londongruppen, i planleggingen av revisjon av SEEA-håndboka (SEEA = System of Economic and Environmental Accounts). Seksjonen kommenterer utkast fortløpende. Revisjonen skal være ferdig i 2012.

3.1.3. Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk (S225)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen fortsetter arbeidet med å få på plass og oppdatere informasjon og knytte sammenhenger i metadatasystemene.
- Seksjonen vil støtte opp under arbeidet med etablering av en populasjonsforvaltning av faktiske bohusholdninger til bruk i inntektsstatistikken (gjennom registerkoplinger).
- Seksjonen vil delta i arbeidet med å sikre et bedre datagrunnlag for boligformuen (markedsverdi).
- Implementeringen av SN2007 vil ha en sentral plass i 2009/2010. Seksjonen presenterer lønnsstatistikk etter gammel og ny næringsstandard.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen vil delta i Eurostats arbeidsgruppe for lønn- og arbeidsmarkedsstatistikk (LAMAS) (2 møter i året). Det vil være fokus på utvidelser av kvartalsvise arbeidskraftskostnadsindekser (LCI).
- Seksjonen vil delta i EUs Statistikk om inntekt og levekår (EU-SILC) hvor seksjonen årlig utarbeider inntektsmodulen.

3.1.4. Seksjon for prisstatistikk (S240)

a) Nasjonalt:

- For klassifikasjon for leveringssektor planlegges kun normalt vedlikehold.
- For produsentprisindeksen er det utarbeidet en koblingskatalog for HS-CPA. I løpet av 2009 skal ansvaret plasseres organisatorisk for vedlikehold av en felles koblingskatalog HS-CPA. Dette vil sikre konsistens mellom flere korttidsstatistikker.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for PPP (Kjøpekraftsparitet) og Harmonisert Konsumprisindeks i Eurostat hvor ny versjon av COICOP kan komme til behandling.

3.1.5. Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk (S260)

a) Nasjonalt:

- Yrkeskodning. I samarbeid med NAV vil vi legge opp til at også statlige arbeidsgivere må rapportere yrkeskoder til Aa-registeret og ikke lenger bruke stillingskoder.
- Ny yrkesstandard. Vi starter arbeidet med implementering av den nye standarden for yrkesklassifisering. Den skal tas i bruk fra og med 2011. Vi vil samarbeide tett med NAV og også trekke inn seksjoner i SSB som bruker standarden.
- Arbeidet med slutføring av Standard for gruppering etter yrkesstatus vil bli prioritert opp og gjennomført i 2009.
- Seksjonen vil oppdatere og forbedre dokumentasjon av registerbasert sysselsettingsfil og jobbfil på forskningssidene på ssb.no.
- Ny næringsstandard vil bli tatt i bruk i korttidsstatistikken våre.
- Det vil bli utgitt et Notat om begrepsdefinisjoner knyttet til arbeidskraft- og jobbstrømmer.
- NAV vil gjennomføre relativt omfattende endringer i sine inndelinger av arbeidsmarkedstiltak. Vi vil ha aktiv kontakt med dem om dette.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen vil gi innspill til Eurostats arbeid med implementering av ny yrkesstandard.
- Seksjonen vil gi innspill til Eurostats arbeid med implementering av ny internasjonal (ILO) resolusjon om definisjon og måling av arbeidstid. Det vil bare medføre relativt marginale endringer i våre statistikker.
- Seksjonen vil bidra i SSBs arbeid med utvikling av en sosioøkonomisk standard når dette blir aktuelt. Framdriften vil bli koordinert i forhold til arbeid i EU.

3.1.6. Seksjon for utenrikshandel (S270)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen samarbeider med TAD (Toll- og avgiftsdirektoratet) vedrørende endringer i vareinndelinger nasjonalt (årlig) og internasjonalt.
- Seksjonen har kontakt med TAD og Utenriksdepartementet mht. å avgjøre behovet for å ta i bruk nye koder for landområder som den internasjonale standardiseringsorganisasjonen (ISO) utarbeider. Dette er et oppfølgingsarbeid.
- Seksjonen deltar i rådgivende utvalg for IKT-statistikk.
- Seksjonen har det faglige og administrative ansvaret for data fra TADs valutaregister. De nødvendige registerløsningene for utnyttelsen av dataene er på plass og er tatt i bruk. F.o.m. 1.kvartal 2008 har seksjonen etablert løpende, kvartalsvis statistikk basert på register. Videreutviklingen av denne statistikkserien vil fortsette utover 2009.
- Seksjonen vil formidle endringer i EUs Geo-nomenklatur til Stabas.
- Seksjonen har dokumentert de viktigste variablene i Vardok. Engelsk versjon mangler. Alle øvrige relevante variabler vil bli dokumentert i løpet av første halvår 2009.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar fortsatt på tre møter årlig i Eurostat's komité for utenrikshandel med varer.
- Når det gjelder deltakelse i Eurostats arbeidsgrupper på området utenrikshandel med varer, har S270 anledning til å delta som korrespondent (mottar referater, kan gi skriftlige kommentarer) innenfor prioriterte områder.
- Seksjonen har deltatt i Eurostats Task Force "International Sourcing" som gjelder utviklingen av statistikk for å belyse strukturen i globaliseringen av produksjon og handel med varer og tjenester. Seksjonen fikk prosjektmidler fra Eurostat for å gjøre en undersøkelse i 2007/2008 knyttet til hvordan norske selskaper forholder seg til "outsourcing". Resultatene ble publisert våren 2008. Seksjonen har sammen med en rekke EU-land søkt om ressurser fra Eurostat for å videreføre arbeidet i 2009.
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for utenrikshandel i OECD.
- Seksjonen representerer Norge i en styringsgruppe i et OECD-prosjekt som arbeider for å etablere koblinger av utenrikshandel mot BoF og næringsstatistikken for bl.a. å lage næringsmessige analyser av utenrikshandelen, og for å få oversikt over hvem som er importører og eksportører. Dette vil bli standard statistikker også for Eurostat.
- Seksjonen er OECDs kontakt i SSB for oppfølging og videreutvikling av indikatorer og analyser som belyser virkningene av globalisering, og som berører statistikkområdene for seksjoner i avdelingene 200, 400 og 900.
- Seksjonen representerer Norge i FNs ekspertgruppe for internasjonal varehandelsstatistikk, som arbeider med å revidere FNs manual fra 1998. Seksjonen vil trolig delta i et avsluttende møte høsten 2009. Den reviderte manualen er planlagt ferdig i 2010.

3.2 Avdeling for personstatistikk (A300)

3.2.1. Seksjon for befolkningsstatistikk (S320)

a) Nasjonalt:

- Standard for innvandringsgruppering og Standard for landgruppering skal legges inn i Stabas.

- I løpet av 1. kvartal 2009 skal alle publiseringsvariabler være på plass og godkjent i Vardok. For alle variabler i Statistikkbanken der dette er relevant, skal det opprettes lenker til Vardok eller Stabas. Seksjonen vil følge opp planene for oversettelse til engelsk.
- Dokumentasjonen av Standard for sentralitet (beregning av kommunenes sentralitet) er planlagt slutført i løpet av 1. kvartal 2009.
- Arbeidet med å oppdatere tettsteder, og saksbehandling ellers på regionale inndelinger, fortsetter som før. Oppdaterte regionale standard klassifikasjoner blir oversendt de ansvarlige for innlasting i Stabas.

3.2.2. Seksjon for helsestatistikk (S330)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen vil delta i kontaktforumet for Vardok. I samarbeid med seksjon 970 skal seksjonen se på en harmonisering av en av definisjonene de to seksjonene har felles (med noe ulik ordlyd). Det vil også arbeides videre med å dokumentere klassifikasjoner i Stabas.
- Seksjonen vil fortsette arbeidet med å harmonisere regnskapsføring i de regionale helseforetakene og helseforetakene (RHF/HF).
- Seksjonen vil ha et fortløpende nært samarbeid med SINTEF Helse, som er ansvarlige for SAMDATA publikasjonene, med sikte på felles tall for samme begrep innen regnskapsdataene for spesialisthelsetjenesten.
- Seksjonen skal gjennomføre en større omlegging av statistikken for spesialisthelsetjenesten. Utgangspunktet her er en overgang til register for statistikk om personell i spesialisthelsetjenesten. Videre legges det i prosjektet opp til en gjennomgang av skjemaproduksjonen, blant annet om statistikk skal hentes via Altinn. Det er bestemt at data skal revideres i ISEE-modulen Dynarev, og en del av arbeidet i prosjektet vil dermed også dreie seg om overgangen fra Genrev til Dynarev.

b) Internasjonalt:

- Arbeidet med harmonisering av helserelatert statistikk i regi av Eurostat/WHO/OECD vil pågå gjennom Partnership for Health.
- SSB vil bidra til Intersecretariat Working Group for Health Statistics (ISWG-HS)' initiativ for å lage et internasjonalt rammeverk for helsestatistikk. Et førsteutkast er laget (skal presenteres for UN Statistical Commission i februar 2009).

3.2.3. Seksjon for leveårsstatistikk (S350)

a) Nasjonalt:

- Det gjenstår noe arbeid med dokumentasjon i Vardok, og seksjonen vil i løpet av 2009 arbeide med variabler knyttet til Barnevern/Familievern/Sosialhjelp (nye variabler) og Kriminalstatistikken.
- I forbindelse med forbruksstatistikk er det opprettet en arbeidsgruppe som skal evaluere brukerbehov i forhold til forbruksundersøkelsen. Arbeidsgruppen består av disse seksjonene 120, 210, 240, 350, 520, 720, 810, 860, 930 og seksjon 215.
- Seksjonen deltar i en arbeidsgruppe (RESP) som på nasjonalt plan arbeider med nye koder og grupperinger innenfor "Lovbruddsgrupper". Dette er løpende arbeid i forbindelse med at det skal innføres en ny straffelov i 2010.
- Seksjonen følger opp endringer i regionale standarder som er knyttet til rettssystemet (politidistrikter osv.), med ansvarlig seksjon (S320) også i 2009.
- Mot slutten av 2006 startet en tverrfaglig arbeidsgruppe (S 330, S350, S430) som på nasjonalt plan arbeider med etablering av en statistikk knyttet til matsikkerhet. Arbeidet ledes av S430, og S350 er med via forbruksundersøkelsen. Dette arbeidet er knyttet opp mot arbeid i Eurostat.
- Definisjonsarbeidet på variabel- og klassifikasjonsnivå i forbindelse med statistikken for kriminalitet og rettsvesen innenfor Statres, fortsetter.
- Det skal leveres en oversikt over standarder knyttet til lovbruddsgrupper og type lovbrudd til Stabas-gruppen.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar på møter og i arbeidsgrupper i Eurostat vedrørende tidsbruks- og forbruksundersøkelsene og EU-SILC (Survey of Income and Living Conditions). Her foregår f.eks. harmoniseringsarbeid knyttet til etableringen av en felles europeisk database for tidsbruksundersøkelser. Dette er en løpende aktivitet.
- Seksjonen deltar i en arbeidsgruppe i Eurostat knyttet til harmonisering av kriminalstatistikkene. Dette er en løpende aktivitet.
- Seksjonen følger opp arbeidet som gjøres i Working Group i Eurostat med etablering og harmonisering av statistikk innenfor matsikkerhet. Dette er en løpende aktivitet.
- Seksjonen koordinerer arbeidet med å utarbeide et nytt og mer integrert system for rapportering av sosialstatistikk til Eurostat - EPSS (European Programme of Social Statistical Surveys). I løpet av 2009 vil flere konsekvenser for SSB bl.a i form av innsamling av nye data innenfor feltet, avklares.

3.2.4. Seksjon for utdanningsstatistikk (S360)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen vil fortsatt være med i en kodegruppe sammen med fylkeskommunene og Utdanningsdirektoratet.
- To årlige oppdateringer av Standard for utdanningsgruppering vil gjøres tilgjengelige i Stabas. Standarden legges ut på bokmål, nynorsk og engelsk.

b) Internasjonalt:

- Prosessene mot en revisjon av ISCED (eid av UNESCO) startet i 2008. ISCED-standard er den eneste internasjonale standarden innenfor utdanningsfeltet, så prosessen vil også komme høyt på dagsorden innenfor statistikk-samarbeidet i OECD og Eurostat. Målet er å være ferdig i 2011. En forsøker å få til et nordisk samarbeid innenfor arbeidet med ISCED.

3.3 Avdeling for næringsstatistikk (A400)

3.3.1. Seksjon for primærnæringsstatistikk (S430)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen skal slutføre arbeidet med å kvalitetssikre den registerbaserte omkodningen av primærnæringsenheter til ny SN2007.
- For framtida skal standard omsetning brukes som størrelsesmål for å gruppere jordbruksbedrifter etter driftsform. I løpet av første kvartal 2009 skal datagrunnlag fra NILF testes, og det skal gis anvisninger for implementering i seksjonens systemer.
- Det skal etableres en arbeidsgruppe med representasjon fra SSB og Fiskeridirektoratet for å gjennomgå enhetsproblematikk i statistikk for akvakulturnæringen.
- Resterende variabler på områdene fiskeri og akvakultur skal innlemmes i Vardok i løpet av første kvartal.

b) Internasjonalt

- Seksjonen følger med på EUs arbeid med revisjon av Standard for klassifisering av jordbruksbedrifter etter driftsform. Den nye standarden skal bl.a. legges til grunn for dataleveranser fra Landbrukstelling 2010.
- Ellers vil standardisering av definisjoner og klassifiseringer til standighet stå på dagsorden i en rekke av Eurostats arbeidsgrupper for primærnæringer der Norge deltar.

3.3.2. Seksjon for industristatistikk (S470)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen vil i 2009 ta i bruk ny mal for Om statistikken med kobling til Vardok på alle statistikkene etter hvert som de publiseres. Dette krever samtidig at alle definisjonene i Vardok blir kvalitetssikret på nytt og samtidig oversatt til nynorsk og engelsk. Arbeidet med å etablere Vardok og ny mal for Om statistikken som et nyttig verktøy i publiseringen av statistikk vil dermed fullføres for hovedtyngden av produktene i 2009.
- Arbeidet med å forberede overgangen til ny næringsstandard i statistikkene vil fortsette. Dette gjelder blant annet tilbakeberegning av tidsserier etter ny standard, utvalgstreking, sammenheng med annen statistikk, tilpasning av produksjonsrutinene og nye publiseringsrutiner
- Seksjonen vil fremme et forslag for standardutvalget om en egen gruppering i SN2007 på grunnlag av krav fra Eurostat for statistikk om IKT bruk i næringslivet.
- Når CPA 2008 er lagt inn i Stabas, vil det bli lagt inn en konverteringstabell mellom NST 2007 og CPA 2008 i Stabas
- Seksjonen deltar i arbeidet med å oppdatere ny kodehåndbok for rutiner for veitrafikkuhell, som vil bli ferdigstilt i 2009.
- NST 2007(internasjonal varestandard for transport) er godkjent av FN. Den vil bli lagt inn i Stabas tidlig i 2009.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i WG-møter i EUROSTAT-regi for områdene IKT, reiseliv, sjøfart, luftfart, veitransport og jernbanetransport. For reiseliv og sjøfart er nye forordninger under godkjenning, som vil kreve innsamling av nye variabler og standardgrupperinger.

3.3.3. Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk (S460)

a) Nasjonalt:

- Korttidsstatistikkene skal publiseres etter ny næringsstandard fra og med januar/1. kvartal 2009. Tilbakegående serier etter ny standard (minimum tilbake til 2000) skal publiseres samtidig. Seriene skal fra og med da publiseres med 2005=100 (2006=100 for tjenestepriksindeksene).
- Strukturstatistikkene utarbeides etter både ny og gammel standard for statistikkåret 2008, i form av foreløpige tall innen utgangen av oktober 2008. Nasjonalregnskapet publiserer sitt endelige årsregnskap for 2009 etter ny standard i 2011. Kvartalsvis nasjonalregnskap publiseres etter ny standard fra og med 3. kvartal 2011. I denne perioden (1. kvartal 2009 til 2. kvartal 2011) må noen av seksjonens korttidsstatistikker videreføres etter gammel standard.

3.3.4. Seksjon for industristatistikk (S470)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen forbereder og gjennomfører overgangen til SN 2007 i sine årsstatistikker (FoU, innovasjon, årlig industristatistikk og produksjonsstatistikken ProdCom). Ved publiseringer for 2008 skal statistikken publiseres etter ny SN. Det vil også legges opp til å lage tilbakegående serier etter ny SN for årsstatistikkene. Det er allerede gjort et arbeid her for mikrodata for strukturstatistikken for 2003 og framover med koding til ny SN, slik at vi nå har fem årganger med ny næringskode. Videre legges det opp til at all industristatistikk, både korttids- og årsstatistikk, skal publiseres med samme forspalter.
- Dokumentasjonsarbeid i Vardok for industri- og FoU- statistikk vil slutføres helt i starten av 2009.
- I 2009 vil vi også jobbe med større standardisering for varekurven i den månedlige produksjonsindeksen.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for PRODCOM (to faste møter årlig). Det skal i løpet av våren leveres en kvalitetsrapport for 2007 innenfor PRODCOM til Eurostat.
- Seksjonen deltar i det internasjonale manual- og metodearbeidet på området FoU- og innovasjonsstatistikk. Seksjonen vil i 2009 prioritere deltakelse i en Task Force for STI Statistics for å bidra til videreutvikling og utforming av kvalitetsrapporter. Seksjonen deltar også i OECDs NESTI-gruppe

(National Experts on Science and Technology Indicators). Seksjonen vil i 2009 også delta i et nordisk prosjekt om innovasjon i offentlig sektor, med avklaring av begreper og definisjoner.

- Kvalitetsrapport for strukturstatistikken for industrien for 2007 skal lages.
- Seksjonen deltar i Eurostats styringsgruppe for strukturstatistikk (drøfter bl.a. endringer i metoder og variabler). Dette er en løpende aktivitet med halvårsmøter.

3.4 Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk (A900)

3.4.1. Seksjon for nasjonalregnskap (S930)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen vil delta i arbeidet med Vardok, og vurdere om nye variabler skal dokumenteres.
- Arbeidet med å innføre ny produktklassifisering (NR-CPA) i Nasjonalregnskapet skal ferdigstilles. Det skal også lages korrespondanser mellom NR-CPA og HS.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen vil kommentere forslag vedrørende endringer i CPA (Eurostats produktnomenklatur) når det er relevant.

3.4.2. Seksjon for finansmarkedsstatistikk (S940)

a) Nasjonalt:

- Arbeidet med å legge inn definisjoner i Vardok videreføres i 2009. Seksjonen tar sikte på å komme a jour med dette arbeidet i første kvartal.

b) Internasjonalt:

- Seksjonens internasjonale deltakelse fortsetter i hovedsak som tidligere. Deltakelsen i Eurostats arbeidsgruppe for FATS vil primært ivaretas av S470, da ansvaret for inngående FATS er overført til denne seksjonen fra 2009. S940 har overtatt ansvaret for finansregnskapet i UR fra S930, og det kan være aktuelt å delta i Eurostats arbeidsgruppe for utenriksregnskap framover.

3.4.3. Seksjon for offentlige finanser (S950)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen bruker en kommunegruppering for KOSTRA som er laget av Forskningsavdelingen, og der kommunene er gruppert etter økonomiske rammebetingelser. Denne vil bli oversendt standardutvalget i løpet av året.
- Seksjonen skal legge inn de engelske definisjonene som mangler i Vardok.
- Seksjonen skal også foreta en gjennomgang av variablene som alt er lagt inn, se på variabler med samme navn, men ulike definisjoner og oppdatere der det er behov.
- Seksjonen vil forstette i arbeidsgruppen som vurderer de konsekvenser endringer i regnskapslovgivningen og tilpasning til internasjonale standarder har for SSBs regnskapsstatistikker og for nasjonalregnskapet.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i fire arbeidsgrupper i Eurostat: Financial Accounts Working Group (FAWG), Short Term Public Finance Statistics (STPFS), Quarterly Financial Accounts for General Government (QFAGG) og Social Protection Working Group (ESSPROS).

3.4.4. Seksjon for finansielle foretak (S960)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen følger opp arbeidet med Vardok, herunder engelske oversettelser av variabler og definisjoner av resultatregnskapsvariable. Seksjonen samarbeider med andre seksjoner om felles variabler i forbindelse med dette.
- Seksjonen deltar i en arbeidsgruppe, ledet av S970, som vurderer de konsekvenser endringen i

regnskapslovgivningen og tilpasningen til internasjonale regnskapsstandarder (IFRS/IAS) har for SSBs regnskapsstatistikker og for nasjonalregnskapet. Her diskuteres også regnskapsvariabler som angår flere seksjoner.

- Seksjonen deltar, i samarbeid med Kredittilsynet, i arbeidsgrupper som skal tilpasse statistikkrapporteringen til endringene i regnskapslovgivningen og innføringen av IFRS light for banker og finansforetak som ikke inngår i konsern. Variabler knyttet til dette vil sannsynligvis være avklart til sommeren 2009.
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for implementering av ny næringsstandard i SSBs statistikker, og kvalitetssikrer både den maskinelle og den manuelle overgangen fra SN2002 til SN2007 for de finansielle næringene. Seksjonen forbereder og tilrettelegger, i samarbeid, Kredittilsynet, overgang til ny næringsstandard for finansinstitusjoner. Denne skal gjelde fra og med 1. mai 2009.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgrupper for finansiell tjenesteyting, forsikring og pensjonskasser. Der drøftes bl.a. revisjon av internasjonale regnskapsstandarder (IFRS).
- Seksjonen deltar i OECDs arbeidsgruppe for finansstatistikk. I arbeidsgruppen drøftes revisjonen av de internasjonale statistikkstandardene, som bl.a. nasjonalregnskapsstandardene SNA93 og ESA95
Revisjonen av SNA93 er inn i avsluttende fase og ESA95 revideres på basis av ny SNA.

3.4.5. Seksjon for regnskapsstatistikk (S970)

a) Nasjonalt:

- Arbeidet med ny regnskapsstandard og kartlegging av hvilke enheter som benytter seg av IFRS/IAS i sine regnskaper, vil fortsette, og arbeidet med næringsoppgaven følges nøye (deltar hvert år i arbeidsgruppe nedsatt av Skattedirektoratet).
- Seksjonen vil ferdigstille dokumentasjonen av variabler i Vardok.
- Seksjonen vil fortsette å tilpasse sine statistikker til SN2007.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen vil delta i arbeidsgruppen (task force) innenfor Accounting and statistics, knyttet til IFRS/IAS (International Financial Reporting Standards) i regi av Eurostat og ECB (den europeiske sentralbanken).

3.5 Forskningsavdelingen (A500)

3.5.1. Seksjon for demografi og levekårsforskning (S590)

b) Internasjonalt:

- Seksjonen vil følge det internasjonale arbeidet med Standard for sosio-økonomisk gruppering.

3.6 Avdeling for IT og Metode (A7000)

3.6.1. Seksjon for statistiske metoder og standarder (S7120)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen vil lage en statusrapport knyttet til standardarbeidet i 2009.
- Seksjonen vil være sekretariat for Standardutvalget.
- Seksjonen har ansvaret for å koordinere arbeidet med innlegging av standard klassifikasjoner i Stabas.
- Seksjonen leder koordineringen av arbeidet med metadatasystemene Vardok og Stabas.
- Seksjonen vil lede videreutviklingen av prosjektet: "Felles inngang til SSBs mastersystemer for metadata" (Metadaportalen).
- Seksjonen vil være ansvarlig for Metadataforum.

- Dersom prosjektet knyttet til utvikling av et nytt klassifikasjonssystem blir vedtatt, vil seksjonen lede dette.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen vil ha ansvaret for et ESTP- kurs i metadata i oktober, og bidra på tilsvarende ESTP-kurs i april. Seksjonen vil også bidra på et metadatakurs for Eurostat-ansatte i Eurostat i mars, og det planlegges et metadatakurs for MEDSTAT-land i oktober.

3.7 Avdeling for datafangst (A8000)

3.7.1. Seksjon for bedriftsregister (S8410)

a) Nasjonalt:

- Enhetene i BoF/ER er omkodet etter ny næringsstandard. Arbeidet med dobbeltkoding, samt kvalitetssikring av de nye kodene, vil pågå også i 2009. Det vil bli dobbeltkoding av alle enheter fram til 2. mai 2009, samt dobbeltkoding av alle hendelser fram til april 2010 som har betydning for statistikkåret 2008 og 2009. Arbeidet med kvalitetssikring av næringskodene vil fortsette med spesiell vekt på næringer som ble omkodet maskinelt 1:1.
- Standard for organisasjonsform har lenge stått på planen. En venter på tilbakemelding fra Brønnøysundregistrene med mer detaljert informasjon om de ulike organisasjonsformene. I påvente av dette vil seksjonen gjøre oversikten over organisasjonsformene tilgjengelig, tidlig i 2009.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe for statistiske enheter, inkludert konsern.
- Seksjonen deltar i NACE-kommiteen.
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppe for bedriftsregistre.
- Seksjonen har ansvaret for et ESTP-kurs om bedriftsregister.
- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe for foretaksdemografi (spesielt rettet mot entreprenørskap).

Retningslinjer for og organisering av arbeidet med statistiske standarder og systemer i SSB.

Revidert av adm. direktør pr. 25. januar 2002

Disse retningslinjene erstatter retningslinjene av 22. juni 1994 og 1. november 1997.

1. Statistiske standarder og systemer som dekkes av disse retningslinjer

Retningslinjene omfatter de standarder/systemer som til enhver tid er med i den sentrale oversikten over standarder i SSB, se "SSB kilder og baser" og så "Infosystemer" på lokalnettet.

Statistiske standarder definerer og beskriver enheter, grupper av enheter og variabler. Standarder er viktige komponenter i statistiske systemer, ikke minst i form av klassifikasjoner av ulike slag. Systemer, som statistikk- og regnskapssystemer, kan oppfattes som mer vidtgående samordningstiltak enn standarder.

Statistiske standarder og systemer i disse retningslinjer omfatter:

- Statistikk- og regnskapssystemer
- Statistiske klassifikasjoner og grupperinger
- Definisjon av statistiske enheter og populasjoner
- Definisjon av variabler

Det finnes ulike typer statistiske standarder, fra tunge og ressurskrevende klassifikasjonsstandarder som næringsgruppering og yrkesklassifisering, til enklere typer som f.eks. aldersklassifisering. Dette skillet er ikke klart og i opplistingen ovenfor er det derfor ikke skilt mellom viktige (eller tunge og ressurskrevende) standarder og andre statistiske grupperinger.

Det er viktig at statistiske grupperinger som brukes i tabeller innen ulike statistikk-områder, bygger på de samme prinsipper for inndeling. Dette betyr at grove grupperinger innenfor ett område, skal tilsvare aggregeringer av finere grupperinger (f.eks. aldersinndeling) innenfor et annet. Det samlede utbyttet av vår publiserte statistikk vil også øke dersom de samme begrep (f.eks. inntekt, lønnskostnader, omsetning) brukes mer gjennomgående.

Med et statistikk- og regnskapssystem menes et integrert sett av standardiserte tabeller og konti som er logisk konsistente med internasjonalt anbefalte begreper, definisjoner, klassifikasjoner og regnskapsprinsipper for utarbeiding av statistikk. Nasjonalregnskapet er et slikt statistikk-system. I dette tilfellet vil det være naturlig å utarbeide standardiserte tabeller på basis av kontosystemet. I andre tilfeller begrenser statistikk-systemene seg til standardiserte tabeller.

Når en standard gruppering eller klassifikasjon skal presenteres i en tabell, er det ofte nødvendig å nytte kortere tekster enn det som står i selve standarden. Retningslinjene dekker også slike standardiserte korttekster.

Statistiske standarder er en del av den dokumentasjon eller metadata som er knyttet til mikrofiler og statistikkdatabaser.

2. Formålet med standarder i statistikkproduksjonen

All statistikkproduksjonen er rettet mot å identifisere og beskrive grupper som er mest mulig homogene i forhold til et sett av kriterier. Formålet med standardisering er å kunne stille sammen statistikk fra ulike sektorer og ulike kilder, og å kunne sammenlikne statistikk over tid og mellom regioner. Standardarbeidet består i å definere enheter, grupper av enheter og variabler og å sikre at den samme definisjon og gruppering brukes i ulike statistikker.

Bruk av statistiske standarder er et av flere midler til å videreutvikle statistikken i retning av et godt utbygget system for norsk offisiell statistikk.

Informasjonsinnholdet i en statistisk tabell øker når den kan vurderes i sammenheng med andre tabeller på en meningsfull måte. Det er et mål at de ulike deler statistikkproduktet består av, skal framstå som et statistisk system. Dette vil si at det skal være klare sammenhenger mellom statistikkområder.

Internasjonalt og i SSB har nasjonalregnskapet status som et overordnet og samordnet statistikk-system på det økonomiske (og til dels sosiale) området.

En norsk standard bygger vanligvis på en internasjonal anbefaling fra viktige organer i det internasjonale statistikk-samarbeidet, f.eks FN, ILO, OECD og EØS/EU. Eksempelvis står FN, IMF, Verdensbanken, OECD og EU(-kommisjonen) samlet bak 1993 SNA som ny internasjonal nasjonalregnskapstandard.

3. Ansvarsforhold

Arbeid med statistiske standarder gjelder utviklingsarbeid, revisjon, dokumentasjon, vedlikehold, informasjon til brukere, rutiner for bruk av en standard og internasjonal kontakt og samarbeid.

Statistiske standarder som brukes i SSB skal være godkjent av Administrerende direktør. Fagdirektørene har det overordnede ansvar for at offisiell statistikk bygger på godkjente standarder. Avvik i bruk av vedtatte standarder i offisiell statistikk, skal godkjennes av Administrerende direktør.

Ansvar for en enkelt standard legges til den seksjon/avdeling som på grunnlag av erfaring fra et statistikkområde har størst kompetanse på det området standarden dekker.

For hver standard skal en seksjon ha hovedansvar og som regel vil denne seksjonen ha ansvaret for alt arbeid med en standard. For noen standarder vil andre seksjoner enn den hovedansvarlige seksjonen, ha medansvar. Der seksjoner har ansvar for statistikk- og regnskapssystemer vil disse også ha et hovedansvar for de klassifikasjoner som inngår i de respektive systemer. Det skal til enhver tid foreligge en sentral oversikt over hvordan ansvaret er fordelt. Administrerende direktør bestemmer ansvarsforholdet.

Standardutvalgets mandat fastslår at standardarbeidet i SSB skal koordineres av utvalget (se SSB's «Organisasjon og ledelse», Interne dok. 2001/2). Utvalget skal virke som en pådriver for og føre løpende kontroll med standardarbeidet. En viktig del av utvalgets oppgaver er å behandle og legge fram nye standarder, samt planer for og årsmelding om standardarbeidet, for Administrerende direktør. I tillegg skal standardutvalget ha kontakt med nasjonale og internasjonale standardiseringsorganer. Utvalget rapporterer direkte til administrerende direktør.

Standardutvalget har følgende sammensetning:

- Seksjonslederen for Seksjon for statistiske metoder og standarder (leder)
- Seks representanter fra fagseksjonene/fagavdelingene*
- En representant fra Forskningsavdelingen

Sekretariat:
Forsker med arbeidsområde statistiske metoder fra S120
Rådgiver med arbeidsområde statistiske standarder fra S120
Førstekonsulent med arbeidsområde statistiske standarder fra S120 (sekretær)

* Hver fagavdeling oppnevner to medlemmer til utvalget.

4. Ansvar ved Seksjon for statistiske metoder og standarder (S120)

S120 har ansvaret for det sentrale standardarbeidet, skal ta initiativ og ha en pådriverrolle i arbeidet. Ansvaret omfatter bl.a. generelle standardspørsmål, samordning av arbeidet i SSB, samordning av det internasjonale arbeidet i SSB og SSB's fellesopplegg for dokumentasjon, fellestrekk i standardpublikasjoner og EDB-rutiner for bruk av standarder.

De fleste regler for å utarbeide en statistisk standard er universelle, bl.a. gjelder dette å fastsette systemet for inndeling av kategorier og kriterier for å identifisere standardens grupper. S120 skal føre tilsyn med at standardene i SSB er i samsvar med disse reglene.

Det sentrale standardarbeidet baseres på et samarbeid med avdelinger og seksjoner. Standardutvalget med representanter fra fagavdelingene skal støtte S120 og seksjonene i arbeidet. Viktige spørsmål drøftes i standardutvalget.

- *S120 skal utarbeide forslag til retningslinjer for standardarbeid i SSB i forbindelse med virksomhetsplanen og har ansvar for å utarbeide forslag til strategi for standardenes plass i utviklingen av statistikksystemet i SSB.*
 - *S120 har ansvar for etablering av sentrale oversikter over godkjente standarder og standarder som er under arbeid, og for å holde oversikten ajour.*
 - *Det skal utarbeides en årsrapport om standardarbeidet. S120 samarbeider med seksjoner og standardutvalget om å utarbeide årsrapporten. Rapporten skal bl.a. inneholde oversikt over standardarbeidet i SSB og viktige internasjonale organisasjoner. Det redegjøres for planlagt arbeid på kort og lang sikt.*
- I årsrapporten behandles standardbruken i SSBs publikasjoner.*
- *S120 har ansvar for at det etableres rutiner for arbeid som er felles for flere standarder. Dette gjelder f.eks. publisering og EDB-rutiner for dokumentasjon, vedlikehold og bruk av standarder.*
 - *S120 og ansvarlig seksjon skal etablere rutiner som kontrollerer at en standard brukes på samme måte i ulike statistikker.*
 - *S120 er sekretariat for standardutvalget*

Ensartet standardbruk i ulike publikasjoner oppnås lettest når vedlikeholdet av standarden utføres bare et sted, og når bruken baseres på en EDB-rutine som er felles for alle statistikker.

5. Ansvar ved fagseksjoner og -avdelinger

Seksjonen/avdelingen har ansvar for at arbeidet med standarder utføres i samsvar med retningslinjene for standardarbeid i SSB og at medarbeiderne kjenner disse retningslinjene.

- *Når en seksjon/avdeling har fått ansvaret for en standard, gjelder dette ansvaret alle sider ved standardarbeidet dersom ikke annet er bestemt av Administrerende direktør.*
- *Seksjonen/avdelingen skal løpende informere S120 om viktige saker i standardarbeidet, f.eks. internasjonalt samarbeid.*
- *Seksjonen/avdelingen skal informere S120 om forslag i VP om standardarbeid og eventuelt drøfte forslagene med S120.*
- *Når bruk av en standard krever ekstra samordningstiltak, (et eksempel er overgang til bruk av en ny standard), skal ansvarlig seksjon/avdeling ta opp saken med de berørte seksjoner og S120.*
- *Seksjonen/avdelingen skal bidra til å opprette og vedlikeholde sentrale oversikter, gi bidrag til rapporten om standardarbeidet og arbeidet i standardutvalget.*

6. Samarbeid mellom fagseksjonene og Seksjon for statistiske metoder og standarder ved godkjenning og publisering av standarder.

S120 skal følge med i seksjonenes arbeid med nye og revisjon av eksisterende standarder. Saker vedrørende standarder som skal godkjennes av Administrerende direktør, drøftes med S120 på et tidlig tidspunkt.

S120 skal utarbeide en uttalelse som legges ved det forslag/publisering som legges fram til godkjenning.

En kortversjon av retningslinjene for arbeidet med standarder

I retningslinjene for og organisering av arbeidet med statistiske standarder og systemer i SSB - revidert av adm. direktør pr. 25. januar 2002 - er følgende 6 punkter behandlet:

- (i) Statistiske standarder og systemer som dekkes av disse retningslinjene er**
 - Statistikk- og regnskapssystemer
 - Statistiske klassifikasjoner og grupperinger
 - Definisjon av statistiske enheter og populasjoner
 - Definisjon av variabler

- (ii) Formålet med standarder i statistikkproduksjonen er**
 - Å kunne stille sammen statistikk fra ulike sektorer og kilder for å sammenlikne statistikk over tid og mellom regioner

- (iii) Ansvarsforholdet er fordelt på følgende vis**
 - Statistiske standarder som brukes i SSB skal være godkjent av Administrerende direktør
 - Fagdirektørene har det overordnede ansvar for at offisiell statistikk bygger på godkjente standarder
 - For hver standard skal en seksjon ha hovedansvaret og som regel vil denne seksjonen ha ansvaret for alt arbeid med standarden
 - Standardutvalget skal koordinere standardarbeidet i SSB og være pådriver for, og føre løpende kontroll med, bruken av standarder.

- (iv) Ansvar ved Seksjon for statistiske metoder og standarder (S120) består av at**
 - S120 er sekretariat for standardutvalget
 - S120 skal utarbeide retningslinjer for standardarbeidet i SSB i forbindelse med VP
 - S120 er ansvarlig for sentrale oversikter
 - S120 er ansvarlig for årsrapport
 - S120 skal etablere rutiner for arbeid som er felles for flere standarder
 - S120 og ansvarlig seksjon skal etablere rutiner som kontrollerer at en standard brukes på samme måte i ulike statistikker.

- (v) Fagseksjoner og fagavdelinger er ansvarlig for**
 - Alt arbeid knyttet til standardene seksjonen er ansvarlig for
 - Løpende informasjon til S120 om viktige saker, herunder nye planer, for standardarbeidet
 - Informasjon til andre seksjoner ved endret bruk av seksjonens standarder
 - Ajourhold av sentrale oversikter og årsrapportering

- (vi) Samarbeidet mellom en fagseksjon og Seksjon for statistiske metoder og standarder ved godkjenning av standarder og publikasjoner for standarder**
 - En standard som senere skal godkjennes av administrerende direktør, skal drøftes med S120 på et tidlig stadium.

Standardutvalgets mandat

- ⇒ Ha en koordinerende funksjon i arbeidet med standarder i SSB.
- ⇒ Bidra til å etablere et rammeverk rundt statistikksystemene via standardisering av metadata, maler og databaser for standarder.
- ⇒ Være et forum for erfaringsutveksling og ha en pådriverrolle i arbeidet med standarder, også i forhold til registereiere, andre statistikkprodusenter og brukere.
- ⇒ Behandle og legge fram årsmelding og planer for standardarbeidet, og bidra til å sette fokus på sentrale standarder i VP-arbeidet.
- ⇒ Behandle forslag fra avdelingene vedrørende nye og reviderte standarder og legge disse fram til godkjenning for adm. direktør.
- ⇒ Holde seg orientert om kontakten med internasjonale og nasjonale institusjoner og organer som forvalter arbeidet med standarder.

Oversikt over standarder på Intranett - pr. 31.12.2008

00 Generelt:

Standard for SSBs emneinndeling
Standard for arbeidsgiveravgiftssone
Standard for bosettingstetthet
Standard for bydelsinndeling
Standard for delområde- og grunnkretsinnndeling
Standard for fylkesinndeling
Standard for fylkeskommune
Standard for helseregioner
Standard for kommuneinndeling
Standard for kommuneklassifisering
Standard for landsdelsinndeling
Standard for næringstilknytning
Standard for politidistrikt
Standard for regionale spesialkoder
Standard for seksjonsinndeling
Standard for sentralitet
Standard for tettstedsinndeling
Standard for økonomiske regioner

02 Befolkning:

Standard for gruppering av familier
Standard for gruppering av husholdninger
Standard for gruppering av personer etter innvandringsbakgrunn
Standard for land og statsborgerskap i personstatistikk
Standard for sivilstand
Standardkoder for kjønn

03 Helse, sosiale forhold og kriminalitet:

Gruppering for hjelpe- og omsorgstiltak i barnevernet
Grunnbeløpet i folketrygden (beløp pr. 1.5)
Grunnbeløpet i folketrygden (gjennomsnitt pr. år)
Klassifisering av aktivitet på skadested
Standard for klassifisering av fødselsvekt
Standard for klassifisering av selvmordsted
Standard for klassifisering av skadested
Standardkoder for europeisk forkortet dødårsaksliste

04 Utdanning:

Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS)
Standard for ISCED97 destinasjon (NUS)
Standard for ISCED97 grad (NUS)
Standard for ISCED97 nivå og fagfelt (NUS)
Standard for ISCED97 orientering (NUS)
Standard for ISCED97 varighet (NUS)
Standard for fagskoleutdanning (NUS)
Standard for gradmerke (NUS)

Standard for historisk kode (NUS)
Standard for klasstrinn (NUS)
Standard for kodetype (NUS)
Standard for kompetansekode (NUS)
Standard for kurstrinnskode (NUS)
Standard for studiepoeng (NUS)
Standard for studieretning/utdanningsprogram (NUS)
Standard for universitets- og høyskolegruppering (NUS)
Standard for varighet (NUS)

06 Arbeidsliv, yrkesdeltaking og lønn:

Standard for yrkesklassifisering

08 Priser, prisindekser og konjunkturindikatorer:

Standard for boligtyper - Boligprisindeks
Standard for distriktsinndeling av ordreservert i bygg og anlegg
Standard for klassifisering av bygge- og anleggsprosjekter
Standard for klassifisering av eiendomstype ved tinglyst omsetning av fast eiendom
Standard for regional inndeling av bruktboligpriser - Boligprisindeks
Standard for varegrupper - Bensinstasjoner

10 Næringsvirksomhet:

Standard for alkoholholdige drikkevarer
Standard for bygningstype / GAB
Standard for CPA koder
Standard for EUs transportstatistiske varenomenklatur
Standard for fangstarter i sjø
Standard for førerkortklasse
Standard for havnedistrikt
Standard for inndeling av foretak etter størrelsesgrupper
Standard for institusjonell sektorgruppering
Standard for institusjoner / GAB
Standard for internasjonale fangstregioner
Standard for klassifisering av dyrka og dyrkbar jord tillatt omdisponert til andre formål enn jordbruk, etter hovedformål
Standard for klassifisering av husdyr
Standard for klassifisering av jordbruksareal etter bruken
Standard for klassifisering av jordbruksbedrifter etter driftsform
Standard for klassifisering av jordbruksbedrifter etter størrelse
Standard for klassifisering av kjøpere og selgere av tømmer til industriformål
Standard for klassifisering av omsetningstype ved tinglyst omsetning av fast eiendom
Standard for klassifisering av plantevernmidler etter bruksområde
Standard for klassifisering av skogeiere med minst 25 dekar produktivt skogareal i eiergrupper
Standard for klassifisering av skogeiendommer etter størrelsesklasse
Standard for klassifisering av produktivt skogareal etter bonitet (H40)
Standard for klassifisering av produktivt skogareal etter hogstklasse
Standard for klassifisering av hjortevilt etter alder og kjønn
Standard for klassifisering av registrert avgang av vilt utenom ordinær jakt
Standard for klassifisering av villreinområdene
Standard for klassifisering av småvilt
Standard for klassifisering av skogsveger for motorkjøretøyer
Standard for markslagklassifisering i Økonomisk kartverk
Standard for næringsgruppering
Standard for oppvarmingskilde

Standard for organisasjonsform
Standard for overføringskapasiteter for internettabonnement
Standard for PRODCOM koder
Standard for skadegrad
Standard for skipstyper
Standard for trafikanttype
Standard for trafikkenheter innblandet i veitrafikkulykker
Standard for transport av farlig gods på vei
Standard for treslag- og sortimentsinndeling ved tømmersalg
Standard for veitrafikkulykke
Standard for viktige norske fangstregioner
Variant av SN - Fløttums 3-kategorigruppering
Variant av SN - Fløttums 10-kategorigruppering
Variant av SN - Fløttums 13-kategorigruppering
Variant av SN - Fløttums 19-kategorigruppering
Variant av SN - Fløttums 21-kategorigruppering

12 Offentlige finanser:

Standard for COFOG koder

Referat fra møter i Standardutvalget

Referat fra møte i Standardutvalget torsdag 8. mai 2008

Til stede: Jan Bjørnstad, Thomas Hoel, Anne Gro Hustoft, Jenny Linnerud, Tone Smith, Nils Martin Stølen, Ida Skogvoll, Merete Thonstad, Even Høydahl (sak 2), Minja Tea Dzamarija (sak 1) og Berit Vannebo

Forfall: Morten Qvenild Andersen, Jan Bruusgaard, Jan Byfuglien, Mats Ivar Kirkeberg, Paul Inge Severeide og Halvard Skiri

Tone Smith ble ønsket velkommen som nytt medlem i Standardutvalget.

Dagsorden:

0. Referat fra møte 6. desember 2007
1. Standard for innvandrerguppering
2. Landgrupperinger
3. Oppfølgingssaker:
 - a) Standard for sentralitet 2008
 - b) Standard for næringsgruppering (SN2007)
4. Eventuelt

Metadatatportalen - demo

0. Referat

Ingen merknader til referat fra møte 6. desember 2007.

1. Standard for innvandrerguppering

Dokumentasjon: "Revisjon av standard for Innvandrerguppering (dza, 27. mars 2008)"
"Revisjon av Standard for innvandrerguppering – Høringsnotat (Seksjon 320, Kongsvinger 10. august 2007)"

Minja Tea Dzamarija orienterte. Dagens bruk av betegnelser i SSBs innvandrrelaterte statistikk er knyttet til Standard for innvandrerguppering, som ble utarbeidet i 1994. Det ble imidlertid foretatt en endring i 2001, betegnelsen "andregenerasjonsinnvandrere" ble endret til "personer født i Norge av to utenlandske foreldre".

Det ble opplyst at det til tider har kommet kritikk fra ulike innvandrereorganisasjoner og -miljøer til at personer som selv er født i Norge, inngår som en del av innvandrerbefolkningen. I publiserings-sammenheng er bruken av betegnelser viktig. Betegnelsene skal ha mening, være presise, bli forstått og ikke virke ekskluderende.

Arbeidet med å få på plass nye betegnelser til bruk i innvandrrelatert statistikk, har vært en tidkrevende prosess. Forslagene som legges frem, er basert på blant annet innspill som har kommet frem i en intern og ekstern høring. Saken har også vært drøftet i Direktørmøte og i Direktørforum.

I tillegg til endringsforslagene, gis det i saksdokumentet detaljerte begrunnelser for forslagene (se vedlegg 1).

Forslag til endringer:

- * *Standarden endrer navn*
Fra: Standard for innvandrerguppering
Til: Standard for gruppering av personer etter fødested

- * *Betegnelsene endres, men definisjon av standardens bokstavkategorier beholdes*
Fra:
 - A Personer uten innvandringsbakgrunn
 - B Førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn
 - C Personer født i Norge med to utenlandsfødte foreldre
 - E Utenlandsfødte med én norskfødt forelder
 - F Norskfødte med én utenlandsfødt forelder
 - G Født i utlandet av norskfødte foreldre, inkludert utenlandsfødte barn adoptert av norskfødte foreldre
Til:
 - A Født i Norge av to norskfødte foreldre
 - B Innvandrere
 - C Etterkommere

 - E Utenlandsfødte med én norskfødt forelder
 - F Norskfødte med én utenlandsfødt forelder
 - G Født i utlandet med to norskfødte foreldre

- * *Betegnelsen innvandrerbefolkningen utgår, men definisjonen beholdes*
Fra: Innvandrerbefolkningen
Til: Innvandrere og etterkommere

- * *Personer uten innvandrerbakgrunn* som samlebetegnelse på gruppen med bokstavkategorier A, E, F og G.

Flere i utvalget hadde kommentarer til de fremlagte forslagene.

Endringen av navn på standarden til ”Standard for gruppering av personer etter fødeland” ga etter utvalgets mening en noe annen forståelse. Her så man for seg gruppering av personer etter navngitte land.

Det ble en lengre diskusjon knyttet til de ulike bokstavkategoriene og forslagene til betegnelser. Bokstavkategorien ”C Etterkommere”, ble viet spesiell oppmerksomhet. Flere ga uttrykk for at betegnelsen er for upresis. Det må eksempelvis presiseres hvem det er etterkommere av. Flere forslag ble fremmet over bordet, uten at det ble trukket noen endelige konklusjoner.

Som en konsekvens av diskusjonen av forslagene til betegnelser knyttet til de ulike bokstavkategoriene (eks. B+C), hadde utvalget innvendinger til at betegnelsen ”innvandrerbefolkningen” blir endret til ”innvandrere” og ”etterkommere”.

Konklusjon: Medlemmer i Standardutvalget som har alternative forslag til betegnelser, sender disse til Minja Tea Dzamarija (S320) og Berit Vannebo (referent, S120). Innkomne forslag tas med i referatet (se vedlegg 2)

Konklusjon: Seksjon 320 utarbeider nye forslag til betegnelser med bakgrunn i de merknader som kom frem i møtet, før det sendes Standardutvalget for ny behandling/uttalelse.

Konklusjon: Nytt møte i Standardutvalget så snart det foreligger nye forslag til betegnelser.

2. Landgrupperinger

Dokumentasjon: ”Høring om landgrupperinger - sammenfatning og konklusjoner (Eve. 18.02.08)”

Even Høydahl orienterte. Etter murens fall og etter utvidelsen av EU østover har inndelingen av land i vestlige og ikke-vestlig, og inndelingen av Europa i Vest-Europa og Øst-Europa fungerte svært dårlig. Begrunnede forslag til endring av inndelinger og betegnelser i standard for landgrupperinger, har vært ute til høring både eksternt og internt. Høringen viste at noen hadde behov for en landgruppering basert på andre kriterier enn rent geografiske (verdensdeler), mens andre ikke hadde behov for denne type inndeling. I notatet legges det frem forslag om at verdensdeler er standard landgruppering, men at det også åpnes opp for bruk av alternative grupperinger for eventuelle analyseformål. Betegnelsen vestlig og ikke-vestlig foreslås erstattet med betegnelser som viser til geografiske områder som inngår i kategorien. Betegnelsen vestlig foreslås endret til akronymet EUCAN der områdene EU/EFTA, USA, Canada, Australia, New Zealand inngår. Andre land foreslås endret til ikke-EUCAN.

Standardutvalget hadde ingen innsigelser til at en går bort fra betegnelsen vestlig og ikke-vestlig, men mislikte de foreslåtte betegnelse. Ulike forslag til betegnelser der landbetegnelser /verdensdeler i kombinasjon med OECD og ikke-OECD ble foreslått, uten at det kom til noen reelle forslag. Det ble stilt spørsmål ved om det er nødvendig med en egen landgruppering for migrasjonsstatistikk, eller om man burde enes om en standard som også kan benyttes til økonomisk statistikk.

At Tyrkia skal inngå i verdensdelen Asia, ble diskutert. I mange sammenhenger, blir Tyrkia betraktet som et land i Europa. Grunnet til dette, opplyste Høydahl, er at migrasjonsmønsteret mellom Norge og Tyrkia ikke følger et vest-europeisk mønster i et demografisk perspektiv.

Konklusjon: Standardutvalget ber Seksjon 320 vurdere andre betegnelser enn EUCAN og ikke-EUCAN som erstatning for vestlig og ikke-vestlig.

Konklusjon: Det bør presiseres tydeligere at standard for landgruppering ikke er en rent geografisk inndeling.

Konklusjon: Det innkalles til nytt møte i Standardutvalget så snart nytt utkast foreligger.

3. Oppfølgingssaker

a) Standard for sentralitet 2008

Dokumentasjon: ”E-mail fra Henning Hartvedt 15. april 2008)”

Anne Gro Hustoft orienterte. Standard for sentralitet var oppe til behandling i møte i Standardutvalget 6. desember 2007. I referatet fra dette møtet står det ” I etterkant av møtet har S320 drøftet synspunktene fra Byfuglien og vil vurdere om noen mindre justeringer kan gjøres”. Det opplyses at følgende endringer ble vedtatt:

- * Underoppdeling av sentralitetsnivå 3
 - Kode 33 endres til kode 31
 - Kode 34 endres til kode 32
 - Kode 35 endres til kode 33

- * Kodene A og B, som markerer om kommunen ligger slik til at det er mulig å gjennomføre dagsreiser til et tettsted på nivå 3 (landsdelsenter), endres slik at bokstav A gis tallkode 2, mens bokstav B får tallkode 1.

Medfører følgende endringer i kodeverket:

- Kode 2A endres til kode 22
- Kode 2B endres til kode 21
- Kode 1A endres til kode 12
- Kode 1B endres til kode 11

Kode 0A endres til kode 02
Kode 0B endres til kode 01

Konklusjon: Standardutvalget tok orientering til etterretning.

b) Standard for næringsgruppering (SN2007)

Ida Skogvoll orienterte. Standard for næringsgruppering (SN2007) kom ut i NOS-serien i januar 2008. Det må imidlertid allerede nå foretas endringer grunnet resultat av diskusjoner knyttet til næringsplassering av enheter som outsourcer produksjon og tjenester. Retningslinjene for næringsplassering av slike virksomheter ble endret i ISIC Rev.4 og dermed også i innledningskapitlet til NACE Rev.2. På SPC-møtet i mai 2007 ble Eurostat bedt om å etablere en Task Force (TF) som skulle presisere hvordan de nye reglene i ISIC skulle forstås og implementeres. Resultatet fra TF ble lagt fram på SPC-møtet i februar 2008. På dette møtet var ikke Danmarks Statistikk enige i TF's anbefalinger da det gjaldt outsourcing av arbeidskraft idet forslaget ikke bare inneholdt en presisering av reglene, men en endring av dem, og dette etter at bedriftsregistrene i de ulike medlemslandene allerede er omkodet. Den faglige uenigheten går ut på hvorvidt det skal tas hensyn til om en leverandør arbeider for én eller flere oppdragsgivere.

På bakgrunn av at Danmarks Statistikk gikk imot TF's anbefalinger på dette området på SPC-møtet i februar, hadde Eurostat akseptert å ta spørsmålet om outsourcing av arbeidskraft opp igjen. På NACE/CPA-møtet fikk TF's forslag støtte fra 17 nasjoner, mens 10 stemte imot. Dette betyr at når det gjelder utleie av arbeidskraft, så skal skillet gå på om utleien er på midlertidig eller permanent basis og ikke på om det er én eller flere oppdragsgivere inne i bildet.

Når det gjelder omkodning av de virksomhetene dette gjelder, må en for framtida følge denne regelen. For Norge sin del er det relativt mange ansatte i enkelte foretak som driver med utleie av arbeidskraft, så for å få disse riktig næringsplassert bør en ha en skikkelig gjennomgang av disse for å få vite hvordan de er organisert. For å sikre at en får med de enhetene som driver utleievirksomhet, så er et alternativ å ta med spørsmålet i neste års strukturundersøkelser.

Angående innlegging av ny SN2007 i Stabas, er bokmålsdelen på plass. Det arbeides med den engelske delen, nynorskdelen vil ikke bli prioritert. Videre vil det arbeides med å få korrespondanstabellene på plass. Å sette inn forklarende tekster til kodene er tidkrevende. Arbeidet skal være avsluttet ved utgangen av 2008.

Konklusjon: Standardutvalget tok orientering til etterretning.

4. Eventuelt

Jan Bjørnstad opplyste at det er kommet forslag om at standardarbeidet i SSB og arbeidet i Standardutvalget settes opp som tema i et Direktørforum. Tidspunkt for møte er ikke bestemt.

Konklusjon: Standardutvalget tok orientering til etterretning.

Metadatatportalen

Standardutvalget fikk demonstrert "Metadatatportalen", med de muligheter for søking i ulike metadatasystemer som ligger der.

Anne Gro Hustoft sto for gjennomgangen.

Konklusjon: Standardutvalget tok demonstrasjonen til etterretning.

Vedlegg 1

Begrunnelse for endringene

Kategori A

Betegnelsen på gruppe A var tidligere ”personer uten innvandringsbakgrunn”. Dette var en grei betegnelse på et begrep som ikke var så ofte brukt.

SSB bruker i dag to forskjellige aggregeringer for å skille personer med *innvandringsbakgrunn* og personer med *innvandrerbakgrunn*.

Personer med innvandringsbakgrunn er personer med innvandringskategori B,C,E,F og G. Disse har en eller annen form for innvandringsbakgrunn, i motsetning til personer i kategori A som er uten innvandringsbakgrunn.

Personer med innvandrerbakgrunn er personer med innvandringskategori B og C.

Det er selvsagt et problem at betegnelse *innvandrerbakgrunn* og *innvandringsbakgrunn* er så like. Vi kan ikke uten videre forvente at skillet mellom dem blir oppfattet og akseptert gjennom bruk, og basert på våre erfaringer vil vi bruke bare den ene av disse betegnelse.

Tilbakemeldingene fra de eksterne høringsinstansene bekrefter våre erfaringer. Alle eksterne høringsinstanser konkluderer med at betegnelse *innvandrerbakgrunn* og *innvandringsbakgrunn* byr på utfordringer. De er svært like og egnet til å skape forvirring for brukere av statistikken. Språkrådet mener at vi bør velge ordet *innvandrerbakgrunn* som er et veletablert ord i vårt språk, i motsetning til *innvandringsbakgrunn* som virker uvant.

Vi har imidlertid bruk for denne betegnelsen for gruppen som er summen av kategori A, E, F og G og som vi relativt ofte har behov for å beskrive.

SSB foreslår betegnelsen *født i Norge av to norskfødte foreldre* for kategori A. Den er ikke helt korrekt, siden den i tillegg til dem som er født i Norge av to norskfødte foreldre også har med de mindre gruppene født i Norge med en eller to utenlandsfødte foreldre og ingen utenlandsfødte besteforeldre. Disse mer spesielle avgrensningene kan beskrives i ”Om statistikken”, og tas inn i løpende tekst om det noen ganger skulle være nødvendig.

Kategori B

Betegnelsen *førstegenerasjonsinnvandrere* har fungert bra i et system med flere generasjoner, dvs. mens vi fortsatt opererte med betegnelsen *andregenerasjonsinnvandrere*. I dagens standard virker leddet *førstegenerasjons-* forvirrende fordi det gir en forventning om et system med flere generasjoner. SSB foreslår derfor å gå bort fra å bruke betegnelsen *førstegenerasjonsinnvandrere*, og erstatte den med betegnelsen *innvandrere*. Dette er en betegnelse som skal være forbeholdt personer som er bosatt i Norge og som er født i utlandet av utenlandsfødte foreldre og besteforeldre. Det er innvandrere som reagerer på at betegnelsen noen ganger sies å gi assosiasjoner i retning av mørkudet, muslim, flyktning, kriminell etc. Vi mener at betegnelsen *innvandrere* fortsatt skulle kunne brukes fordi den er deskriptiv og ikke normativ, og den er entydig. Den forbeholdes dem som faktisk har vandret inn fra utlandet og som ikke har foreldre eller besteforeldre født i Norge. Den skal ikke reserveres for personer med bakgrunn fra fjernere land, men den skal omfatte alle innvandrere, fra Sverige og Sveits så vel som Somalia og Sudan.

Kategori C

I 2000 ble betegnelsen *andregenerasjonsinnvandrere* erstattet av betegnelsen *personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre*. Vi valgte å slutte med betegnelsen *andregenerasjonsinnvandrere*, fordi den betegnet personer som ikke hadde innvandret til Norge, men tvert imot var født her. Denne betegnelsen ble altså avløst av *personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre*, som har vist seg å

være for tung til å komme i allmenn bruk, men som samtidig er for kort til å være helt presis. Betegnelsen omfatter nemlig bare personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre og som har fire utenlandsfødte besteforeldre. I og for seg presise betegnelser får likevel ikke gjennomslag i bruk når de blir for lange og tunge. Dette er nok en av grunnene til at *personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre* nesten ikke brukes utenfor befolkningsstatistiske tabeller, og å gjøre betegnelsen enda lenger og mer presis vil neppe føre til økt bruk. Når vi foreslår for tunge betegnelser, vil de i allmenn bruk bli erstattet av andre og mindre veldefinerte alternativer.

Etter en lang høringsprosess foreslår vi å erstatte *personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre* med betegnelsen *etterkommere*. Det er en betegnelse som brukes mye i det offentlige rom, ikke minst av departementer og etater som er involvert i oppgaver knyttet til innvandring, integrering og inkludering. Ordet brukes også internasjonalt, blant annet i vårt naboland Danmark, Eurostat og FN. I tillegg til den offentlige aksepten er *etterkommere* en enkel betegnelse, ikke en lang og sammensatt frase, og den blir dermed lett å bruke i både tekst og tabeller.

Den viktigste innvendingen mot betegnelsen gjelder imidlertid dens tvetydighet. Etterkommere vil i vanlig språkbruk ofte stå for barnebarn eller enda senere generasjoner. Dette ble diskutert på Direktørforum, og *Innvandrerens direkte etterkommere* ble foreslått for å ytterligere presisere betegnelsen og på den måten unngå eventuelle misforståelser som kan knytte seg til antallet generasjoner.

Språkrådet mener imidlertid at adjektivet *direkte* ikke demper den faktiske meningen av ordet *etterkommere* som er "avstamning gjennom mange ledd". Derfor velger vi å fjerne epitetet *direkte* fra den foreslåtte betegnelsen. Dette er ikke uproblematisk, men betegnelsen kommer til å bli brukt sammen med betegnelsen *innvandrere*. Vi mener derfor at sammenblanding med andre grupper av etterkommere er lite sannsynlig.

Vedlegg 2

Forskningsavdelingen

"Etterkommere" - foreslår følgende to alternativer
- Første generasjons etterkommere (av innvandrere)
- Norskfødte barn av innvandrere

Samlebetegnelsen for kategori B + C blir med dette hhv:
- Innvandrere og første generasjons etterkommere
- Innvandrere og deres norskfødte barn

Statistikkbanken (T. Hoel)

Forslag

A Født i Norge, begge foreldra født i Norge
B Innvandrere (født i utlandet, begge foreldra født i utlandet)
C Født i Norge, begge foreldra innvandrere
E Født i Norge, én av foreldra er innvandrere
F Født i utlandet, én av foreldra født i Norge
G Født i utlandet, begge foreldra født i Norge

En mulig svakhet ved kategoriene slik de er satt opp her, er at de ser ut til å legge for stor vekt på fødestedet. Eksempel: Et "heilnorsk" ektepar som får et barn under et helgebeseøk i f.eks Strømstad

eller København, får jo et barn i kategori G ut fra definisjonene over. Jeg ville sagt at dette barnet skulle tilhøre kategori A uansett om fødselen fant sted i Halden eller Strømstad.

På samme måte: Hvis et pakistansk ektepar, innvandrer til og bosatt i Norge, får et barn under et ferieopphold i Pakistan, ville jeg jo anta at dette barnet skulle tilhøre kategori C, og ikke kategori B.

Kanskje er det heller stedet de er bosatt på ved fødselen som er viktig:

- A Bosatt i Norge ved fødselen, begge foreldre født i Norge
- B Innvandrer (født i utlandet, foreldre uten tilknytning til Norge)
- C Bosatt i Norge ved fødselen, begge foreldre innvandrere
- E Bosatt i Norge ved fødselen, én av foreldre er innvandrer
- F Bosatt i utlandet ved fødselen, én av foreldre født i Norge
- G Bosatt i utlandet ved fødselen, begge foreldre født i Norge

Referat fra ekstraordinært møte i Standardutvalget torsdag 16. oktober 2008

Til stede: Jan Bjørnstad, Morten Qvenild Andersen, Jan Bruusgaard, Thomas Hoel, Anne Gro Hustoft, Jenny Linnerud, Tone Smith, Nils Martin Stølen, Ida Skogvoll, Kåre Vassenden, Bjørn Theodor Halle (for Merete Thonstad), Erling Fløttum (sak 1) og Berit Vannebo

Forfall: Mats Ivar Kirkeberg og Merete Thonstad

Avdeling 300 har gitt melding til sekretariatet om at Kåre Vassenden (S320) fungerer som vara for Halvard Skiri fram til sommeren 2009.

Dagsorden:

0. Referat fra møte 8. mai 2008

1. Grupperinger av næringer i offisiell statistikk - standardaggregeringer

2. Eventuelt

0. Referat

Utvalget hadde ingen merknader til referatet fra møte 8. mai 2008. Det ble imidlertid satt spørsmålsteget ved saksgangen og behandlingen av sak 1 Standard for innvandringsgruppering og sak 2 Landgrupperinger, i etterkant av møtet i Standardutvalget 8. mai og Direktørmøtet 28. mai. Saken skulle ha vært tilbake i Standardutvalget før den gikk til behandling i Direktørmøtet. Saken tas opp til diskusjon i Standardutvalget i desember 2008.

1. Grupperinger av næringer i offisiell statistikk - standardaggregeringer

Dokumentasjon: ”Grupperinger av næringer i offisiell statistikk - oppdatert utgave for SN2007 (Ejf/21.juli/08)” – sammendragsnotat

”Grupperinger av næringer i offisiell statistikk - oppdatert utgave for SN2007 (Ejf/21.juli/08) – oppdatert høringsnotat

Erling Fløttum orienterte. Statistisk sentralbyrå har siden 1996 hatt en samling standardiserte aggregerte næringsgrupperinger til støtte for mer ensartet bruk av næringsinndelinger i norsk statistikk på aggregert nivå. Utgangspunktet den gang var Standard for næringsgruppering 1994 (SN94). Nå i 2008 gjelder det å få oppdatert denne samlingen av aggregerte næringer til å reflektere det nye grunnlaget som ligger i SN2007.

Mellom SN2007 og SN94 har det vært en mellomløsning med SN2002, men på grunn av det høye aggregeringsnivået har forskjellene mellom SN94 og SN2002 ikke hatt noen praktisk betydning. Med SN2007 har vi derimot fått betydelige endringer i disse aggregerte grupperingene, som en direkte følge av den endrede strukturen for næringene.

Fløttum opplyste at arbeidet med å få på plass et sett med standardiserte aggregerte næringsgrupperinger, startet tidlig i 2008 med et informasjons- og diskusjonsnotat som ble forelagt Seksjon for nasjonalregnskap (S930) til vurdering. Etter gjennomgangen ved S930, ble det sendt ut et høringsnotat til relevante seksjoner. Responsen fra seksjonene var god. Kommentarer fra seksjonene er gjengitt i det oppdaterte høringsnotatet, mens det i sammendragsnotatet konkluderes med forslag til løsninger, basert på en balansert løsning ut i fra seksjonenes innspill.

Konkret foreslås det 3 typer standardgrupperinger med totalt 7 aggregerte næringsgrupperinger.

Type og næringsgrupperinger:

* Strukturelle grupperinger (STR)

STR21 21-grupperingen (gruppering etter næringshovedområde på bokstavnivå)
STR87 87-grupperingen (gruppering etter næring på 2-siffer nivå)

- * Aggregerte grupperinger for internasjonal rapportering (RPP)
 - RPP3 3-grupperingen (gruppering etter 3 hovedkategorier av næringshovedområder)
 - RPP10 10-grupperingen (gruppering etter 10 kategorier av næringshovedområder)
 - RPP64 64-grupperingen (gruppering etter 64 næringer som mest detaljerte aggregerte næringsgruppering for internasjonal rapportering)

- * Aggregerte grupperinger for nasjonal bruk (AGG)
 - AGG12 12-grupperingen (gruppering etter 12 kategorier av næringshovedområder)
 - AGG43 43-grupperingen (gruppering etter 43 kategorier av næringer)

I stigende rekkefølge gir dette følgende størrelsesbilde for de 7 næringsgrupperingene:

3-grupperingen (RPP3)
10-grupperingen (RPP10)
12-grupperingen (AGG12)
21-grupperingen (STR21)
43-grupperingen (AGG43)
64-grupperingen (RPP64)
87-grupperingen (STR87)

Som tidligere skal næringsgrupperingene gis ut med termer på bokmål, nynorsk og engelsk. Det er bokmålsversjonen som presenteres, versjonene på nynorsk og engelsk kommer senere.

Når det gjelder valg av termer og tegnsetting, viser høringen tilslutning til to termer, en kort og en lang. Ønske om å ta hensyn til brukerfleksibilitet og graden av fleksibilitet, kom tydelig frem under høringen. Fløttum opplyste at fleksibilitetshensynet er ivaretatt. Hvis seksjonenes behov ikke dekkes gjennom noen av grupperingene, gis det mulighet for å konstruere løsninger ved å kombinere de 7 næringsgrupperingene til alternative helhetlige løsninger, men uten å bringe inne flere detaljer som går på tvers av noen av de 7 næringsgrupperingene. I tillegg bør aggregeringer gjennom summering være transparent i slike relasjoner. Det bør likevel forstås dit hen at de 7 næringsgrupperingene som fremmes, bør være primærløsningen ved bruk av aggregerte næringsgrupperinger. Det er imidlertid seksjoner som også må benytte andre grupperinger fordi det kreves av internasjonale forordninger.

Standardutvalget ga Fløttum honnør for arbeidet som var utført. De fremlagte notatene gir en god dokumentasjon knyttet til prosessen, og av arbeidet knyttet til forslagene til nye aggregerte næringsgrupperinger. Utvalget hadde ingen vesentlige innvendinger til de fremlagte forslag til grupperinger. Likeså ble fleksibilitetshensynet og bruken av alternative løsninger, hvis nødvendig, sett på som positivt. Andersen hadde noen kommentarer knyttet til plassering av enkelte næringskoder, og av termbruk innen industrien. Det innebar også en tilleggsspesifikasjon for industrien i 43-grupperingen (som da blir en 44-gruppering). Nevnte omplassering og tillegg for industrien fant Fløttum rimelig og akseptabelt tatt i betraktning at dette også var sterkt framme i diskusjonen under utarbeidelsen. Skogvoll påpekte at ”Fiske, fangst og fiskeoppdrett” skal erstattes med betegnelsen ”Fiske, fangst og akvakultur”, og ”motorkjøretøyer” med ”motorvogn”. I tillegg ble det gitt noen redaksjonelle kommentarer.

Konklusjon: Standardutvalget ga sin tilslutning til forslaget om at det innføres 7 standardiserte primærløsninger for aggregerte næringsgrupperinger.

Konklusjon: Dokumentasjon knyttet til næringsgrupperingene rettes opp i tråd med de merknader som kom frem i møtet. Endelig forslag sendes DM for endelig godkjenning.

Ansvarlig: Fløttum

Konklusjon: Bruk av alternative løsninger, bør begrenses. For å redusere ulik bruk av kode og tekst, skal forslag til alternative løsninger legges frem i Standardutvalget.

Konklusjon: Kommentarer som kom frem under møtet, sendes direkte til Fløttum.

2. Eventuelt

Jan Bjørnstad opplyste at ”Standardarbeidet i SSB - drøfting av status” skal opp i Direktørforum 19. november. Utvalget hadde en kort diskusjon knyttet til temaet.

Konklusjon: Medlemmene ble oppfordret til å komme med innspill, disse sendes sekretariatet.

Neste møte i Standardutvalget blir torsdag 4. desember 2008